

Velja po pošti:
za celo leto naprej... K 60.—
za en mesec " " " " K 5.50
za inozemstvo " " " " K 70.—
V Ljubljani na dom
za celo leto naprej... K 53.—
za en mesec " " " " K 5.—
v pravi preložišči... 4.50
Sobotna izdaja:
za celo leto... K 10.—
za inozemstvo... K 15.—

SLOVENE C

Inserati:
Enostopna petstvarica (50 mm široka in 3 mm visoka ali sje prostora)
na enkrat... po 50 v
na dva in večkrat... 45 v
pri večjih naročitih primeren popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano:
Enostopna petstvarica K 1.—
Izloži vsak dan izvešeni ponedeljek in dan po prazniku, ob 3. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nehranljiva pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravišтво je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.787, ogrske 28.511, bonu. kate. št. 7563. — Upravištknega telefona št. 50.

Brezvestnost štajerskih nemških voditeljev.

Na slovensko-nemški štajerski meji in nemškem zaledju se zadnjih štirinajst dni vršijo dogodki, ki zahtevajo našo politično pozornost. Dokazali smo že, da zastrupljajo odnose med Slovenci in Nemci vse-nemški hujšakci, in prvi vrsti Wastian, Malik in ljudje enakih nazorov in enakega mišljenja in obzorja. Socialna demokracija in pretežni del nemških krščanskih socialcev noče več na ta vsenemška pota, ker ima več čuta za odgovornost in več misla za zboljšanje medsebojnih odnosov, toda potrebne energije ni, da bi se to početje a priori onemogočilo.

Po ponesrečenem politični ofenzivi in ponesrečenem puču v Mariboru igrajo Vse-nemci svojo dvorezno igro naprej. Sedaj organizirajo »Bauerneherbung« in »Bauernwehre«, da izvršijo to, kar so že napovedali 2. februarja v »Tagblattu«, da bodo namreč prišle »lavine« s hribov in ugonobile zalego v dolinah. Kako sistematično hujakajo, kaže dejstvo, da imajo v Gleichenbergu telefonično, v Gradcu pa teledratično zvezo in enotno vodstvo. Tako hujšakajo odgovorni neodgovorno naprej, vznemirjajo ljudi, povzročajo vedno novoro in prelivanje krvi, gojijo boljševiski duh, rušijo avtoriteto, zastupljajo moralno in etično še naprej ljudi ter nečejo priznati pametne in pravične ureditve, kakor niso poznali nikdar pametne in pravične politike, temveč le krivico in nasilje.

Dvorenost je tudi v tem, da nočejo poznati nobenih mednarodnih načel, ako zmaguje trenutno njihova dvorezna in nasilna politika, a vpijejo, tarnajo in protestirajo, ako napravi naše vojaštvo mir in red. Tako se širijo danes vesti, da so zastopniki Radgone izjavili, da nočejo imeti nič opraviti z onimi tolpami, ki so sedaj nastopile in da zahtevajo od graške vlade tudi razorožitve nemških tolp. A istočasno izveemo, da hočejo iz Gradca vznemirjati našo nemškutarijo.

Mi smo pokazali od sedaj dovolj volje, da hočemo živeti mirno na svoji zemlji, da ne mislimo kratiti pravice nikomur, da rabimo tudi mir za resno pozitivno delo v blagor našega ljudstva. Zato svarimo zadnjič pred takšnim neodgovornim, brezvestnim početjem, kakor ga opazujemo sedaj pri Gradčanih. Do grla smo siti nemirov in prelivanja krvi. Ako pa nam štajerski nemški hujšakci nočejo slediti na to stvarno pot strpnosti in dobrih medsebojnih odnosov, potem naj prevzamejo odgovornost za vse posledice. Naša meja, naša zemlja in naši mirni kmetijski slovenski domovi morajo biti zavarovani in strašno je lahko maščevanje našega vojaštva

in našega ljudstva nad nemškutarskim brezvestnim početjem, ako miroljubno naše ljudstvo uvidi, da ni druge poti kot brezobzirna samopomoč. Ako potem poleg krivcev doleti proti naši volji nesreča tupa-tam tudi nedolžne, ne bo kriv tega nihče

Naša črta ob Muri trdnja.

Ljubljana, 7. februarja. »Večerni list« poroča iz Radgone: Današnji položaj na celi črti od Špilja do Radgone na levi strani Mure se je za nas izrazil izboljšal. Naše čete niso porazile le Nemcev in Mažarov v Radgoni, temveč tudi nemške tolpe pri Obratni, pri Purkiji, Gozdišču in Cmureku. Vse te postojanke, iz katerih smo se bili začasno umaknili, so sedaj zopet popolnoma v naših rokah.

Včeraj so se vršile manjše praske v okolici Cmureka. Zmagovalci so bili naši. Naše žrtve so malenkostne. Vsega skupaj imamo 4 mrtve in kakih 10 ranjenih. Med mrtveci se nahaja častniški namestnik Greif, med ranjenci pa poveljniki mesta Radgone nadporočnik Zeilhofer.

Dokazano je, da je te napade na naše postojanke na levem bregu Mure organiziral Gradec. Graški mogotci so bili natanko poučeni o vseh pripravah v Gleichbergu in drugih večjih krajih severno od Radgone. Graški nemški akademiki in častniki so cel teden pred napadom hodili od vasi do vasi in so zbirali prostovoljce med kmeti. Jasno je, da je Gradec dal tem tolpam na razpolago municijo, orožje in drug vojni material.

Črta od Cmureka do koroške meje pa je popolnoma v redu. Mi smo dobro pripravljeni na vsak morebitni napad.

Za trezno Jugoslavijo.

Sestanek prijateljev treznosti pretekli petek je bil nov korak k stremenju našega naroda. Večji pomen je dobil zlasti stem, ker so se ga udeležili štirje poverjeniki narodne vlade, med njimi predsednik nove deželne vlade. Namen sestanka je bil dvojen: 1. Kako izvesti treznostno organizacijo. 2. Kako delo »tabora« Svete vojske nadaljevati. Predsednik poroča, kaj se je že storilo od tabora dalje. Najprej in sicer takoj tretji dan po taboru smo vzdignili na nože hrvatsko Sveto vojsko v Zagrebu. Med tem pa smo že izvedeli, da je hrvatska vlada vzela protialkoholno organizacijo pod svoje okrilje in ji zagotovila pokritje njenih izdatkov. Nasproti pa je iz Belgrada od velike srbske družbe »Trezvenost« došel 27. januarja naš Sveti vojski poziv in povabilo, da se združimo v borbi za treznost jugoslovan-

ski naroda, kar se bo seveda zgodilo. Odgovorili smo jim za enkrat pisмено, a v najkrajšem času stopimo z njimi tudi v osebni stik v Belgradu samem.

Sveta vojska je dalje vložila več vlog na naše oblasti, tičočih se treznostne akcije, med drugimi zlasti: 1. Višjemu šolskemu svetu, da naj se pouk o alkoholizmu, zaukazano že prej po šolah na Kranjskem, predpiše za celo slovensko ozemlje. Višji šolski svet se je tej prošnji rad odzval ter bo izšel v kratkem nov tozadevni ukaz vsem šolam po Slovenskem. 2. Deželni vladi, da naj bi skrbela, da se njene odredbe glede omejitve pijančevanja po deželi točneje izvršujejo. Dočim se namreč v Ljubljani policijska ura precej dobro drži, prihajajo z dežele pritožbe, da se tam za vladne odredbe prav malo ne zmenijo, da ponekod pijejo in plešejo cele noči in se iz vladnih naredb norčujejo. — Razgovor je tudi prišel na pro-

seke naroda, kar se bo seveda zgodilo. Odgovorili smo jim za enkrat pisмено, a v najkrajšem času stopimo z njimi tudi v osebni stik v Belgradu samem.

Položaj med Cmurekom in Radgono se zopet zboljšal. Radgona, 7. febr. Položaj na črti med Cmurekom in Radgono se je zopet zboljšal. Danes popoldne smo pregnali tisto nemško tolpo, ki je pri Apačah udrla na desni breg Mure. To tolpo so naši večinoma ujeli. Sedaj je desni breg Mure med Cmurekom in Radgono in sploh na celi črti očiščen. Purkija in Obratna sta še deloma v rokah nemških tolp. Cmurek je popolnoma v naših rokah in so vse vesti, da bi naše čete zapustile ta kraj, neutemeljene.

V zadnjih bojih so imele nemške tolpe velike krvave izgube. Naši poizvedovalci trdijo, da je na nemški strani mrtvih najmanj 40 do 50 mož, ranjenih pa veliko več.

Položaj zahodno od Cmureka je nespremenjen. Naši držijo celo železniško progo.

Naši junaki.

Špilje, 7. febr. Včeraj popoldne je poveljnik neke posadke med Špiljem in Ernovcem nadporočnik Gračner z računskim podčastnikom Njivarjem poizvedoval proti Ernovcu. Med potjo ju je nemška patrulja zalotila in ujela. Spravili so ju v neko kmečko hišo, od koder sta ponoči ob 11. uri srečno ubežala in prišla na svojo postojanko. Seboj sta prinesla dragocene podatke o sovražnih pripravah.

tesni shod gostilničarjev. Na tem shodu so gostilničarji povedali nekaj pametnih med drugimi zlasti to, da naj se ne kaznuje samo gostilničar, ki predpiše prestopi, marveč pijanec sam naj bo kaznjen! Dalje so se gostilničarji upravičeno pritoževali, da je pijanosti mnogo kriva prosta prodaja žganja po kmetih. Te proste prodaje pa je kriva prosta kuba žganja, ki jo je poverjeništvu za finance v eni prvi svojih odredb dovolilo. Verjamemo tudi, da imajo gostilničarji radi trezne in mirne goste kakor pijance. Res pa je tudi, da je število gostiln nad vso mero preveliko. Če je n. pr. v mestecu z 2000 prebivalci celih 33 gostiln, ko bi jih za resnično potrebo gotovo zadostovalo pet, šest, kvečjemu 10, se iz tega jasno vidi, da nas je bivša Avstrija s to vrsto socialne oskrbe prebogato obdarila. Če pa je Avstrija vlekla dobiček iz ljudske propasti, tega Jugoslavija ne sme delati! Zato bo treba v tem oziru v naši mladi državi temeljite reforme. Gostilne ne smejo biti kraji brezmernega popivanja, ampak naj res služijo svojemu prvotnemu in pravemu namenu: postreči s hrano in okrepčili potrebni. Potem bo gostilničarski stan res koristen in spoštovan. Predvsem pa je treba omejiti žganjepitje in žganjekubo. 13.000 žganjarskih kotlov je posebna kranjska specialiteta in kranjska — sramota. Po drugih deželah tega ni v toliki meri. Naša vlada tej zlorabi sadja ne sme roke držati!

Predsednik deželne vlade obljubi, da bo vlada od svoje strani storila, kar ji je mogoče, da se bodo njene odredbe tudi po deželi izpolnjevale, da se pa ne sme vse samo od vlade zahtevati. Niti orožniki ne morejo vsemu kaj. Ljudstvo samo mora skrbeti za red! Organizirani protialkoholiki po posameznih krajih so poklicani paziti, da se tozadevne vladne odredbe izpolnjujejo. — Sadjarski nadzornik Humek priporoča popularizacijo treznostne ideje. — Poverjenik dr. Pogačnik nasvetuje predavanja o treznosti po vojašnicah. — Profesorica Štupca priporoča, naj se znova prične gospodinjstvi tečaj, da bodo znale naše gospodinjke dobro postreči moškim in jih s tem bolj privezati na dom. — Ravnatelj Rohrman poudarja, da je treba skrbeti, da se bo naše domače vino pridno eksportiralo, ne pa tuje, niti hrvaško, še manj pa ogrsko in laško, k nam importiralo. Za pijanost in pijance zahteva drakoničnih kazni, sicer ne bo bolje.

Glede protialkoholne organizacije se je poudarjalo, da bi bilo za stvar najuspešnejše, če bi imela vsaka stranka svojo. Kajti potem bi skušala pridobiti v svojih krogih kar največ članov in bi se pričela vesela telma med posameznimi organizacijami. Tudi pri drugih narodih se grupirajo protialkoholiki po strankah. Voditelji posameznih organizacij pa naj bi tvorili skupni akcijski odbor. Tak medstrankarski akcijski odbor, broječ 15 članov, se je izvolil takoj. Ta odbor ima voditi nadaljnjo akcijo za trezno Jugoslavijo.

Gospodarstvo Jugoslavije

Pameten človek bo po prejemu deželne najprvo pregledal, kaj ima, koliko ima dohodkov, koliko izdatkov, koliko možnost razvijanja sil. Tako moramo delati tudi mi s svojo jugoslovansko dedščino. Vedeti moramo, da sta zaenkrat poljedelstvo in živinoreja to, kar označuje bistvo naše države. S tem pa seveda ne rečemo, da mora država gledati samo na to panogo in da lahko vse druge zanemarija. Ravno nasprotno, poljedelstvo in živinoreja naj pomagata tudi drugim, da se postavijo na lastne noge, se osamosvojijo in dobijo najdaleksežnejšo možnost razvoja. Ta dva sta podlaga, na kateri stoji vse drugo. Mi samo rečemo, da brez teh dveh tudi drugi ne morejo obstajati. Druge panoge pa vplivajo potem zopet nazaj na prvotni dve, tako je vse v zvezi, drug drugega to izpopolnjujejo. Seveda — to razume pač vsak — se mora industrija prilagoditi agrarnemu značaju naše nove države in se bo tudi rada, saj izvira iz njega in je to le v njeno korist. Industrija bo posvečala svojo pozornost predelovanju poljedelskih produk-

LISTEK.

Ivan Štefe.

Ivan Štefe se je sinoči sam usmrtil. Počakal je trenutka, ko je bil v svojem stanovanju brez prič, napisal je nekaj pisem svojim znancem in si je potem končal življenje. Politični boj, ki se je bil na Slovenskem pred enim letom, se ni pozabljen, in rane, ki so se tedaj usekale, še dolgo ne bodo zaceljene. Ivan Štefe se je tega boja živahno udeleževal, stal je zvesto in s polnim prepričanjem v prvi vrsti med ljudmi, ki so ga znali pridobiti zase; vem, da je hotel dobro, da je veroval v pravičnost in odločnost mnenja, ki ga je tedaj zagovarjal. Tragika njegovega življenja obstoji v tem, da je izgubil vero v misel, ki jo je z vsemi sredstvi spretnega časnika branil, in vero vase. On ni padel v boju, ampak se je pogreznil, ker mu je zmanjkalo tal pod nogami; ni izkrmavel, ampak se je zadušil.

Iz marsikatero prače se je med njegovim dolgoletnim in neutrudnim časnikaškim delom sprožil kamen nani, včasih naravnost, včasih pa iz zasede. To ga ni bolelo, toda bil je človek, ki je potreboval tudi prijateljev. Dokler jih je imel, je bil močan in trden; ko je ostal sam, je obupal.

In danes, ko ga ni več, moramo reči, da je imel prijateljev manj, nego jih je zaslužil.

Iz tistega časa, ko sem namerjal prve korake v tiskarno, se ga še spominjam. V sprednji uredniški sobi je bil njegov prostor. Stal je — vedno je stal — pred pultom, visoko obloženim s časniki in dopisi, sredi kupa papirjev, med katerimi se je on edini spoznal. Vedno svez, dovtipen, podjeten in pogumen. Kakor veter je preveval tiskarno, bil je povsod hkrati: pri stavcih, pri urednikih, pri meterju, pri strankah, v upravnistvu. Na cesti je hitel z gibnim korakom, vedno zaposlen; vsakemu drugemu človeku, ki ga je srečal, je imel kaj naročiti. Poznal je vso Ljubljano, njene skrivnosti in potrebe. Ob volitvah, ob dnevih velikih prireditvev so bile vse niti napeljene v njegove roke in vodil jih je s kretajo veččaka, ki dobro pozna množico in njene nagone. Kdor ga je videl pri tem delu, je moral ceniti njegove sposobnosti.

A bolj kot te sposobnosti sem cenil človeka v njem. V nedeljo pred svojo smrtjo me je obiskal in je prebil popoldne pri meni. Govorila sva prvič po dolgem, dolgem času. Vmes je bila vsa pretekla politična borba, nešteto udarcev s pestjo in bodljajev z iglo — in vendar vsega tega ni bilo. Po preplašenem, nemirnem pogledu, nervoznih kretanjih, pretrganih stavkih sem videl, da zelo trpi. Ko je vzel cigareto, mu je roka trepetala. Čutil se je negotove-

ga, izgubljenega. Prve njegove besede so bile: »Ne mislite, da igram komedijo! Meni je obupati! Ne, na komedijo ni bilo mogoče misliti, kdor ga je videl, kako je nemirno korakal po sobi, se grabil za glavo in klical: »Kristus, zakaj se mi je tako zgodilo?«

Kar je govoril, je bila dolga izpoved, polna pekočega kesanja in obtožbe tistih, ki so ga zavedli v pogubo. Ivan Štefe je bil do zadnjega časa trdno prepričan, da bo s svojimi somišljeniki rešil, kar se še da za slovenstvo rešiti iz pretečega poloma, h kateremu da vodi politika jugoslovanskega kluba. Oči so se mu odprle šele tedaj, ko se je češka duhovščina soglasno izjavila za politiko češkega svaza, in hotel je nazaj, tja, kamor ga je srce vleklo. A tedaj ni mogel, ker ni bilo šefa v deželi, in takoj nato je bilo prepozno. Bil ni le sposoben človek, ampak tudi pošten človek, če ne obstoji nepoštenost v tem, da je kdo lahko-veren dovolj, da postane tuja žrtve.

Nepozabljivi mi bosta ostali tisti dve uri zadnjega razgovora z njim, kakor ne more človek pozabiti ključa obupanja, ki se utaplja. Tisti dve uri mi je bilo iz srca žal za slednjo trdo besedo, ki sem jo kdaj izrekel o njem, in nikdar poslej bi je ne hotel več izreči. Ne spodobilo bi se, da bi mu mi grešni in zmotni ljudje bili boljši sodniki, nego mu bo pravični Bog.

I. C.

lov, proizvajala bo vse to, kar je v zvezi s poljedelstvom, stroje, orodje, umetna gnojila itd. Na vsak način bomo morali spraviti v sklad industrializacijo države in pa potrebe poljedelstva, prenehati bo moral vsak boj, to zahteva mirni in nemoten razvoj našega novega gospodarstva.

Če hočemo dobiti torej vernost do prihodnjega gospodarskega razvoja v Jugoslaviji, se moramo predvsem ozirati na dejanski položaj sedanjega kmetijstva. Vse temu namenu služijo podatke, ki jih je zbral Josip Lakatoš v knjigi »Jugoslavija v luči statistike«. Seveda zbirka ni popolna, saj tudi v sedanjih razmerah biti ne more, vendar je najboljše, kar se je dalo narediti. Saj namen statistike ni natančno število, temveč le približno, v svrhu primerjanja. Zaenkrat obsega Lakatošovo delo Slovenijo, Hrvatsko, Istro, Dalmacijo, Bosno-Hercegovino, Baianjo, Bačko, Banat in Srbijo. Ta svet meri 22.326.000 hektarov; na njive in vrtove odpade nad 7 milijonov hektarov ali 31,7% vsega sveta, to je za sedem Kranjskih. Najbolj pridejo v poštev seveda južnoslovenski kraji. Travnikov je nad dva milijona hektarov, vinogradov 357.000 ali 1,6%, pašnikov pa nad 15%. Travnikov in pašnikov skupaj je za približno četrtino cele površine. Gozda je še več kakor njiv, 32,3%, skoro tretjina, za več kot sedem Kranjskih. Saj je samo Bosna do polovice pokrita z gozdom in Bosna meri sama pet Kranjskih. Nepridelnost sveta je okoli 9%. Ta številka se nam zdi premajhna, Lakatoš se je oziral na staro avstrijsko statistiko, ki je v tem oziru preveč optimistična in vidi gozd tudi tam, kjer vidimo mi kvečjemu kako slabo kraško grmičje. Od sedem milijonov hektarov njiv jih pride na pšenico in rž nekaj nad dva milijona, je čem en 438.000, oves 618.000, na koruzo nad dva milijona, na krompir nad 200.000. Pšenice in rži so pridelali leta 1910 na omenjenih hektarih skoro 27 milijonov centov, ječmena štiri in eno četrtino, ovsna nad šest, koruze skoro 37, krompirja pa nad 15. — Vrednost vseh teh pridelkov je znašala po takratni (1910) nizki ceni približno eno milijardo in 276 milijonov kron.

Vprašamo, koliko teh pridelkov lahko prodamo. Odbiti moramo žito za setev in za krmo živali, vsakemu prebivalcu pa prisodimo 150 kg žita in koruze. Če bi bila letina bolj srednjeverstna in s tako moramo pač povprečno računati, bi vendar še lahko izpeljali nad tri milijone centov pšenice in rži, 2.230.000 centov ječmena in nad 20 milijonov centov koruze, torej velikanske množine. Zlasti še, če pomislimo, da je to vrednost 400 milijonov predvojnih kron. — Cela bivša monarhija je prodala n. pr. letno za 250—300 milijonov k lesa in za ravnotoliko sladkorja in to sta bila njena glavna dva izvozna produkta. — Seveda bo pa tudi naša industrija skušala del te preostale množine izkoristiti in potem šele stopiti z njim na svetovni trg, kar bi našo zunanjo trgovino prav izdatno dvignilo in pokrepilo.

Razvila bi se nadalje industrija špirla, testenin itd. Pri vsem tem pa vpoštevamo poljedelstvo tako kakršno je danes, torej poljedelstvo precej nizke stopnje. V Avstriji n. pr. so pridelali pred vojno na hektarju 15 meterskih stotov pšenice, skoro 15 meterskih stotov rži, 16 ječmena, 12 ovs, na Ogrsko-Hrvaškem 13, 12, 14 in 12. Na Nemškem pa 23 meterskih stotov pšenice, na Češkem 22, na Danskem 26 itd. Vidimo, da lahko svoje poljedelstvo še dosti izboljšamo, vrh tega je pa naša zemlja rodovitnejša nego nemška ali danska; zato bomo sčasoma prišli pri pšenici lahko na 25 do 30 stotov namesto dosedanjih 13 do 15 stotov itd. Potem bi bil lahko tudi eksport večji — kajti prebivalstvo se ne bo tako hitro množilo kot bi lahko rasla intenzivnost obdelovanja —, domača industrija bi dobila več življenja, celo gospodarsko in z njim vred kulturno življenje bi dobilo drugo sliko. Tudi nova agrarna reforma bo produkcijo dvignila, seveda, če bo pametna in se ne bo zadovoljila samo z razdelitvijo sveta.

Mi imamo v svoji zemlji vse predpogoje zdravega in trdnega gospodarskega razvoja; pridni moramo biti, vztrajni, energični, pa bo šlo. Razstave in sejme moramo prirejati, šole graditi, sploh gojiti izobrazbo; narava nam je dala vsega dosti, samo izkoristiti moramo njene darove.

Škof Mahnič proti Italijanom.

Italijanski podadmiral v Jadranskem morju Cagni je naslovil na škofa dr. Antona Mahniča na Krku dopis, v katerem sprotoma na znanje, da je dr. Mahnič prepovedal svojim duhovnikom nastopati kjerkoli ali v kakršni obliki v zadevah, ki niso strogo verskega ali cerkvenega značaja; nadalje se zahvaljuje na oddredbi, da se ima ob praznikih vsaj ena služba božja vršiti v latinskem jeziku in propoved v italijanski; nadalje prosi, naj mu g. škof pošlje seznam cerkva, v katerih se sme vršiti služba božja v slovan-

skem jeziku nadalje poziva, naj knezoškofijski ordinarijat namesto župnika v Malem Lošnju dr. Benefačiča, ki se je na poziv italijanskega poveljnika Dentija prostovoljno odpovedal svoji službi, ker ni bil priljubljen pri ljudstvu, kar je po predpisih zakonskega prava zadosten razlog za njegovo odstranitev, imenuje italijanskega duhovnika, ker se more samo tako upati, da se bo v kratkem času povrnil mir in red med prebivalstvo Malega Lošnja.

Dr. Anton Mahnič je odgovoril na ta dopis dne 3. januarja 1919 sledeče:

1. Navedbe markeza Denti di Piraino glede prepovedi duhovnikom, nastopati na kakršenkoli si bodi način pod kakršnokoli si bodi obliko v zadevah, ki niso strogo cerkvenega ali verskega značaja, moram popraviti. Omenjam, da mi je g. markeze govoril o demonstracijah, ki so se dogodile ob priliki obiska francoskih ladij v Lošnju, Rabu in v zadnjem času na Čresu. Baje so se postavili na čelo teh demonstracij, ki so bile naperjene proti Italijanom, gotovi duhovniki. Odgovoril sem, da ne bom nikdar dopustil, da bi moji duhovniki omadeževali svoj stan na tak način, in da sem pripravljen proti temu nastopiti z najstrožjimi odredbami. Razume se, da sem za to preiskal. Danes sem na podlagi informacij iz najbolj verodostojnih virov prepričan, da se je v omenjenih slučajih šlo samo za čine uljudnosti brez demonstrativnega ali izživajočega značaja. Dotični duhovniki niso storili drugega, kakor da so vrnili francoskim častnikom obiske ter jih spremili na njih ladje. S tem so dali tudi ljudstvu zgled uljudnosti, česar kot škof duhovnikom ne morem prepovedati, toliko manj, ker se gre za pojave ljubezni in hvaležnosti nasproti junakom sporazuma, ki so bili zavezniki Italije.

2. Vaša Ekscelenca me je prosila, naj vpošljem seznamek onih meni podrejenih cerkva, v katerih se mora glasom papeževega dekreta z dne 18. decembra 1906 v liturgiji uporabljati slovanski jezik. Ekscelenca me bode oprostila, če tej zahtevi ne bom ustregel, in to iz razloga, ker kot škof ne morem priznavati Vaše Ekskelence za svojega predstojnika, kojemu bi bil dolžan dajati odgovor o svojem cerkvenem poslovanju. Vaša Ekscelenca bi se gotovo čudila, če bi zahteval od Vas predložiti mi svoja poverila, da bi jih presodil, ali se Vaša Ekscelenca drži nalogov, ki Vam jih je zaupala ententa. V zahtevi Vaše Ekskelence ne vidim drugega kot poskus nadzirati moje cerkveno oblast glede izvrševanja liturgičnih predpisov, izdanih od svete Stolice. Svobodno je Veši Ekscelenci obrniti se v tem pogledu do sv. Stolice, katero edino priznam za kompetentno dajati mi ukaze v liturgičnih zadevah. Sv. Stolica bo mogla imenovati tudi apostolskega delegata z naročilom, da preišče, ali sem se držal tozadevnih predpisov ali ne.

3. Prihajam k vprašanju odpovedi od strani župnika - dekana v Malem Lošnju dr. Kvirina Benefačiča. Za Vašo Ekscelenco je to vprašanje že rešeno, ker se je dr. Benefačič izjavil pripravljene, odpovedati se svojim funkcijam kot župnik v Malem Lošnju. Toda jaz, njegov škof, poslušajoč se predpisa v kodeksu kanonskega prava (Can. 189), in sprejem njegove odpovedi, in to iz sledečih razlogov: Res je, da se trdi, da je bil župnik Benefačič pozvan, naj prostovoljno zapusti mesto župnika, po svoji prosti volji; toda zamačalo se je, da je fregatni kapitan Salvatore Denti di Piraino župniku Benefačiču, da bi ga pripravil do odpovedi, grozil, da bo v nasprotnem slučaju — t. j. ako bi se branil odpovedati se — storil druge korake, in da je samo pod pritiskom teh pretenj dosegl to, kar je zahteval. Izjava dr. Benefačiča ni bila prosta, marveč izsiljena, in zato jo izrekam na podlagi can. 185 irrita ipso jure, nulla. Dr. Kvirin Benefačič je in ostane župnik-dekan v Malem Lošnju.

Dogodek v Malem Lošnju bi bil precedenčni slučaj z lahko previdljivimi posledicami. Uvidevši, da se je posrečil tak nasilen in nezakonit korak, bi se stremelo po odstranitvi drugih duhovnikov, kojih ne vidijo radi gotovi individui, ki bi radi ukareskodovali ali pa nikoli. Takih duhovnikov je še veliko število, tako da bi v kratkem večji del ljudstva ostal brez svojih pastirjev, kar bi bilo z ozirom na sedanje pomanjkanje duhovnikov tembolj obžalovati. Ker sem dr. Benefačiča na opetovano prošnjo za tri ali štirimesečni dopust iz zdravstvenih ozirov dopust dovolil bom izročil za čas njegove odsotnosti upravo Malega Lošnja duhovniku, ki ga smatram za to mesto sposobnega, odklanjajoč vsakršno vmešavanje v to zadevo spadajočo izključno v moje področje.

Če se Vaša Ekscelenca sklicuje na kanonsko pravo, ni upoštevala predpisov, ki pri odstranitvi župnika predpisujejo gotovo postopanje s podrobnimi formalnost-

mi, ki imajo biti izpolnjene. Ne nameravam se spuščati v podrobnosti. Prosim Vašo Ekscelenco, naj blagovoli prečitati tozadevne kanone 2147—2156. Sicer je pa bil dr. Benefačič župnik-dekan v Malem Lošnju že 15 let in nikdar ni bilo proti njegovi osebi kake pritožbe, nikdar se ni zahtevalo od strani vernikov, naj se ga odstrani. Razmere so se spremenile šele v zadnjih dveh mesecih, odkar so kraljeve italijanske čete zasedle te otoke, da bi vzdrževale red, kar po mojih mislih pomeni vzdrževati stvari in statu quo. A namesto tega se je v kratkem času na kvarnerskih otokih vse izpremenilo tako, da če pojde tako dalje, ne bo ostalo drugega, kakor da se 85 odstotkov hrvatskega prebivalstva izseli.

Vaša ekscelenca govori o zelo delikatni misli, ki jo ima na kvarnerskih otokih, ter povdarja takt, s katerim je poveljnik Denti izvršil zaupano mu nalogo. Vidim, da je Vaša Ekscelenca navdana z najboljšimi intencijami in voljno uporabljati načela pravičnosti v vsem in za vse. Zato sem uverjen, da bo Vaša Ekscelenca upoštevala še sledeče navedbe:

a) Poveljnik Denti mi je očitil pri svojem zadnjem obisku na Krku, da sta dva mojih duhovnikov s prižnice hujskala vernike proti Italijanom. Na mojo zahtevo, naj navede pismeno imena dotičnih duhovnikov, in pa besede, s katerimi sta hujskala, mi je poveljnik obljubil pod častno besedo, da bo to storil. Kljub temu je preteklo že osemnajst dni, kar zama pričačem poročila. Ker navedena obdolžitev žali čast mojega duhovništva, prosim, naj se stvar pojasni. Ne dvomim, da bo Vaša Ekscelenca naložila poveljniku Dentiju predložiti omenjeno ovadbo in dokazati nje utemeljenost ali pa v nasprotnem slučaju, obdolžitev brezpogojno preklicati.

Iz neodrešene Jugoslavije.

Dr. Breclj oproščen.

Kakor znano, je bil dr. Breclj dne 10. januarja v Gorici aretiran. Pri hišni preiskavi so našli pri njem kolo italijanskega izvora ter nekaj kotenine. Odpeljali so ga nato v Trst. Glavni vzrok te aretacije pa ni bilo italijansko kolo, pač pa je imela aretacija politično ozadje. 31. januarja je sedel dr. Breclj pred tržaškim vojnim sodiščem, obdolžen, da si je prilačil kolo in blago laškega izvora, katero bi moralo glasom odredb tržaškega guvernerata pripasti, kot last bivše avstro-ograrske armade, italijanski vladi.

Radi omenjenega kolea je imel dr. Breclj svoječasno že sitnosti z nemškim poveljstvom v Ajdovščini. Sedaj je bil v Trstu oproščen, ker je dokazal, da je kolo in drugo blago kupil že leta 1917. Zagovarjal ga je tržaški odvetnik dr. Brnčič. Dr. Breclj je bil izpuščen takoj na svobodo. — V ječi je trpel velike duševne in telesne muke.

Pismo iz Kočevja.

31. januarja 1919.

Naši Kočevjarji so vsi srečni, veseli, zadovoljni, vsi čenil! Kaj pa je vendar? Avtonomijo bodo dobili, pa z Nemško Avstrijo bodo zvezani! So že v tesnem stiku z ljubljanskimi Nemci ter z Dunajem. Vse dobro! Sreči! Heil! Rachel! — 15. t. m. so volili nov narodni svet, v katerem sede zvečer bivši vojniki-ter kočevski mladini; starini se niso dali voliti v ta narodni svet, ampak se shajajo še k sejam starega narodnega sveta. Mladini so toliko napredni, da imajo poleg odvetnika — bodočega ministrskega predstojnika kočevske republike (eni so bolj za to nego za Nemško Avstrijo) — ter par trgovcev in obrtnikov v narodnem svetu tudi še žensko, neko gospo. Tudi pri tistem volilnem shodu je bilo dokaj ženstva. Da bi se sedaj, ko imajo kar dva narodna sveta, njih sanje in želje ne vresničile, vendar ni mogoče! Mora biti! Saj so Nemci in če Nemec kaj reče, mora biti — še vedno mislijo, pa so očitno prespali dogodke zadnjih mesecev. Slovenci (27 odstotkov prebivalstva) bodo jim tudi v bodoče helote — tudi mora biti — jih bodo lepo redili s svojim delom, svojim denarjem in svojo krvjo. Pa slovenskih zastav in slovenskega petja in slovenskega uradništva ne bo več, ti bodo samo še en mesec v Kočevju, potem bo pa vse drugače. Oj, zlati vek sedaj Kočevcem pride!

Po deželi so se tudi ustanovili narodni sveti, pomaga vrh tega »Bauernbund«, vse se organizira, shode imajo ter baje že pobirajo glasove za Nemško Avstrijo ter se lepo pripravljajo za volitve. Da ne gre brez zabavljanja in hujskanja proti SHS državi, se ume. Drugače gotovi ljudje niti živeti ne bi mogli, a denarje pa so le dali žigosati! Toliko »deutsch« pa le niso.

Višek pa je to gibanje doseglo, ko je bival 25. in 26. januarja med njimi prejasni knez Auersperg. Z aristokratsko gesto je zagotovil bivši, čez vse pridni, neumorno delavni ter uspehov polni (?) poslanec

b) 4. decembra 1918 so se predrznili nekateri italijanski vojniki v Čunskem odstraniti s cerkve nekatere hrvatske spominske plošče. Župnik Gregor Fugošič jih je opomnil, naj pustijo plošče, katerih eno so že razbili, na svojem mestu. Nato je bil Fugošič aretiran, peljan kot hudodelec od dveh vojakov v Mali Lošinj, kjer je bil izpostavljen najbolj nizkim žalenjem in kjer mu je vojaški poveljnik ukazal vse cerkvene obrede vršiti v latinskem ali italijanskem jeziku, ker bi ga sicer na mestu zaprli. Fugošič je zapustil svojo župnijo in pobegnil na svoj dom. Cerkev v Čunskem se je morala zapreti in prebivalstvo je ostalo brez duhovnika. Zahtevam, da se navedene plošče postavijo zopet na svoje mesto, da se župniku Fugošiču da polno zadoščenje in možnost, da izvršuje namoten svoj sveti poklic.

c) Trije mojih duhovnikov, Josip Pavlič, Simon Pičinič in Bernardin Barčević so bili odvedeni kot ujetniki ne vem kam. Kot njihov škof hočem vedeti, kje so nahajajo in v čem obstoja njihov pregrešek in kakšne namene ima glede njih to poveljništvo.

Ekscelenca, imel bi še mnogo pritožb. Postopanje proti prebivalstvu teh otokov, ki je po 85 odstotkov hrvatsko, zasluži ime persekucij. Ne maram dolžiti Vaše Ekskelence, ki sigurno ne pozna pravega položaja. Toda želeli bi bilo v interesu pravice in tudi v interesu slovesa italijanske imena, da si Vaša Ekscelenca ustvari objektivno sodbo o pravih razmerah teh zemelj. Nam za sedaj ne ostane drugega kot trpeti in molčati. Toda prej ali slej bo prišel čas, ko bo svet zvedel, kaj se godi in koliko se trpi.

V mojem značaju je govoriti odkrito, zato prosim oproščenja.

Dr. Anton Mahnič l. r.

Italijansko vojaštvo krađe.

Večkrat smo že poročali, da vojaštvo povsod krađe. Bili so to slučaji, pri katerih so bili udeleženi le posamezniki, sedaj pa so se pričele tatvine na debelo in sistematično. Vojaške patrulje, ki bi morale paziti na javni mir in red, so postale tatinske družbe. V Lojah pri Podmelcu je pred par dnevi italijanska patrulja ukradla nekemu kmetu kostruna. Na njegovo vpitje in protestiranje je pričela patrulja nanj etreljati. K sreči ga ni zadela. Druga patrulja je prišla k nekemu posestniku na Logu pri Podmelcu in tamkaj plenila. Ugrabili so več kilogramov slanin, moke in krompirja ter 2000 kron denarja. Na Temeljanah pri Podmelcu je italijanski vojak vlovil neko mimoidoče dekle na zanjko ter zahteval od nje denarja. Priskočila mu je na pomoč patrulja in hoteli so dekle oropati in posiliti. Slučajno je neki mimoidoči kmet rešil dekle gotove smrti.

svoje ljube Kočevjarje, da jim bo šlo vse po volji. Seveda, če knez kaj reče, se bo Jugoslavija kar v prah zdrobila. To se umel! Ali se je tudi lepo zahvalil gospodu, kateri se je v uvodnem članku v »Gottscheer Bote« — iz same ljubezni do gozda (!) — potegnil za to, da ostane posestvo prejasnega kneza nerazdeljeno, se pa ni izvedelo. Menda vendar, ne?

Zato je vse veselo po Kočevju; z kakim pomilovalnim nasmeškom gledajo, zlasti veljaki, Slovenci, češ, uboge pare, kmalu bo po vas! In potem vas bomo! Za mirno metodo so starejši, modrejši, treznejši, za metodo — recimo avstrijsko — pa mlajši, zlasti nezreli mladiki, bivši avstrijski častniki, ki imajo samo zrelostni izpit (seveda vojni), drugega znanja pa nobenega, razven, kar so si ga prisvojili kot rezervni avstrijski častniki. Ti šuntajo, grozijo, podpihujejo, da tudi starine obhaja groza; kaj bo, kaj bo?

Nedavno tega — menda v nedeljo ali ponedeljek — je prišlo 15 do 20 vojakov v Kočevje in so tu nastanjeni. Strahom so se izpraševali nekateri: Sind das Serben? Seveda, če se kdo, ki je bil avstrijski častnik, miši boji, pa bi se ne stresel pred Srbi? Dobro le, da sta le dva Srba. — A nič zato: Kmalu bodo imeli Kočevjarji svojo državo ter svoj denar, kakšen grb bo na denarju, še sami ne vedo. Morebiti bodo uganili na »Heimkehrerabenda« dne 1. februarja.

Časi so drugod kruto resni, a v Kočevju, kakor vidite, pa vlada — predpusti!

Srbi proti Radiću.

Belgrad, 7. febr. (Lj. k. u.) Včerajšnja »Pravda« prinosa uvodnik pod naslovom »Radić«. V članku pravi med drugim: Stjepan Radić je snoval za najhujšega trpinčenja Jugoslovanov hrvatsko-bolgarske zvezo. Ta pesnik habsburške slave krič sedaj že tri mesece: Zliva republika! Radić zahteva hrvatsko republiko, ker se boji, da bosta stisnila oni »He« v sredi oba krajna »S-S«. Njegova agitacija za republiko ni nič drugega, kakor izzivanje raz

besnele mržnje proti vsemu, kar se imenuje srbsko, proti srbski dinastiji in srbski vojski. Iz nerazrešljivega kaosa Radičevih zahtev in načel se da izbrati samo eno: Živa želja, da se vrnejo oni nekdanji časi hrvaško-srbskega spora, časa velike Hrvatske.

Pred sklicanjem državnega veča.

Zagreb, 7. febr. (Lj. k. u.) Sinoči sta dospela v Zagreb iz Belgrada podpredsednik srbske narodne skupščine Ljuba Jovanović in njegov tajnik Pero Jovanović. Kakor se poroča, je to potovanje v zvezi s sklicanjem državnega veča.

Socialistična konferenca o samoodločbi narodov.

Spopadi med Čehi in Nemci.

Bern, 6. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: (Socialistična konferenca.) Po prečitani resoluciji se podeli delegatu Nemcu (Čeh) beseda. Dvomi, da bi se s ljudskim glasovanjem glede na teritorialna vprašanja v Alzaciji, Lotaringiji, v Finslandu, Egiptu in kje drugod sploh izpremenil položaj. Za Čeha bi pomenil sprejem Wilsonove 4. točke uničenje države. Ako bi odgnali novi češki državni narodnostno mešane kraje, bi to pomenilo ranjo smrt. Govornik je predlagal k 4. točki dodatek, čigar sprejem smatra za neobhodno potreben za uspešen razvoj češke države. Konferenca odklanja skupno ali prikrito anekstijo ozemlja, ki so bila raznarodana po državni sili ali tujem kapitalu. Delegat Ellenbogen (Avstrija) je izjavil s ozirom na izvajanje Nemca, naj se da nemškim delom Češke mirno izloči o svoji usodi, ako se res Čehi tako prepričani o svoji pravici. Kaj pravijo češki sodrugi k temu, da so bili nemški deli Češke vojaško zasedeni (Medklici Čehov: To so entente čete) in da so bili svobodno izvoljeni nemški delegati aretirani po češki buržoaziji. (Medklici Čehov: Naše ljudi je Avstrija štiri leta obehala.) Ellenbogen je prebral nato brzojavko ogrskih socialistov, ki protestirajo proti češkim in srbskim nastitvom. Konferenca se mora jasno in odločno postaviti tudi proti čehoslovaškim zahtevam na stališče samoodločbe. Ne more dopustiti, da bi se anektirali trije milijoni Nemcev proti njihovi volji. (Odobrovanje.) (Nadaljevanje posvetovanja jutri ob devetih dop.)

Bern, 7. febr. (Lj. kor. u.) Švicarska brzojavna agentura poroča: Na današnji seji mednarodnega socialističnega kongresa so nadaljevali posvetovanja o teritorialnih vprašanjih. Prvi je govoril Troelstra (Holandsko). Obžaloval je včerajšnje osorne govore Grumbacha in Ellenboga. Nadalje je izjavil: »Današnja konferenca je up mednarodnega proletarijata. Vsi zatirani narodi gledajo na Bernsko konferenco, ker pričakujejo od nje, ne pa od pariške konference resnično osvoboditev. Zveza narodov mora biti tudi zaščita proti prevetlikemu partikularističnemu pretiravanju. Naziranje Čehov, da dajo ekonomične potrebe in historične zahteve državi pravico, imeti manjšine tudi proti njihovi volji, moram odklanjati.« Engberg (Švedsko) je izjavil: »Glede samoodločbe narodov moramo vprašati, če prebiva prebivalstvo v delu dežele po naključju in če more brez ozira na skupnost naroda odločevati o izstopu iz države. V zadnji instanci mora o takih vprašanjih odločiti zveza narodov. Z naziranjem Čehov, da se ne more pripustiti brez drugega samoodločbe, ne da bi o tem imela zveza narodov zadnje besede, se strinjam v primerih, v katerih je narodno gibanje dovedlo do tega, da je prebivalstvo gotovega dela dežele v svoji skupnosti drugačno, kakor bi bilo pričakovati po prirodnem razvoju.« Govornik je stavil k resol. dodatni predlog, ki zahteva, naj se zveza narodov v primerih, v katerih je sistematična denacionalizacijska politika preprečila svobodni razvoj prebivalstva, ozira pri odločitvi o teritorialni pripadnosti na to dejstvo.

Mirovni pasve.

Mirovni kongres 10. maja.

Ženeva, 7. februarja. (Lj. kor. ur.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Glasom poročil iz Lyonsa je Pichon iznova v pogovoru s časnikarji izjavil, da se bo pravi mirovni kongres, ki mu bodo prisostvovali tudi zastopniki bivše četverozveze, začel dne 10. maja, ako ne pride vmes kaka ovira.

Divji mir.

Frankobrod ob Meni, 7. febr. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslovaškega tiskovnega urada poroča iz Londona: Northcliffe objavlja v tedniku »Weekly Dispatch« članek, v katerem ostro protestira proti mirovnemu kongresu. Kaže se, da bodo ustvarili divji mir, ki bo zavezniške narode zelo razočaral. Vojska da še ni končana, ampak samo prekinjena. Mir bo trajen, če bo takšen, kakršnega zahtevajo narodi.

Sedež zveze narodov.

Ženeva, 7. februarja. Naznanja se, da bo Lausanne ali Ženeva sedež zveze narodov.

Češko-jugoslovaška zveza.

Pariz, 5. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Zastopniki petih veselel so razpravljali danes z dr. Krumašem in dr. Benešem. Čehoslovski zahtevajo državo, ki bi obsegala meje prejšnjega češkega kraljestva s približno 13 milijoni prebivalcev. Razen tega zahtevajo tudi popravo meje v ozemlju Gmunda in Temenau na Nižnjem Avstrijskem. Končno so izrazili tudi željo, da bi njihova država mejila na Jugoslavijo. Na ta način bi bili Nemci od orijenta odrezani.

Nemčija naj plača odškodnino.

Rotterdam, 7. febr. (Lj. kor. u.) Zveza angleških trgovskih zbornic je pozvala Lloyd Georgeja, naj izvede nastopne točke: Odškodnino allirancem za vse direktne in indirektno izdatke v vojni, ki jih je zakrivila Nemčija; odškodnino za vso škodo na javni in zasebni lastnini; odškodnino za škodo vsem osebam, eventualno vdomam in srotam; odškodnino allirancem za vso produkcijsko izgubo, nastalo vsled vojne.

Nemška Avstrija in slovenska nemškutarija.

Dunaj, 6. febr. (Lj. kor. u.) Dun. kor. urad poroča: Po izvršenem delu nemško-avstrijske narodne skupščine je predsednik Dinghofer dal v govoru, ki so ga poslušali stoje, pregled o delu, izvršenem po skupščini. Predsednik je nato ugovarjal proti zasedbi razsežnih čisto nemških ozemelj v sudetskih deželah, na južnem Tirolskem, v Koroški in na Štajerskem in je izjavil: V imenu vse skupščine smem ugotoviti, da vztrajamo pri svojih zahtevah po ozemljih, ki so nam bila protipravno s silo odvzeta. (Burno odobrovanje in ploskanje.) Upamo, da nasilni mir ne bo našim bratom na teh ozemljih kratil pravice samoodločbe. Našim rojakom na teh ozemljih pa kličemo: Vztrajajte, dan rešitve in združitve velike narodne rodbine bo prišel in mora priti. — Nato je bila seja zaključena.

Proti nemškim visokošolcem.

Dunaj, 7. februarja. Izobčenje slovaških dijakov z dunajskih visokih šol ni omejeno samo na jugoslovaške dijake. Danes naznanja na črni deski medicinske fakultete dekan dr. Haberd, da se bodo odslovili vsi dijaki nemške narodnosti.

Nemčija.

Nemška narodna skupščina.

Weimar, 6. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: (Narodna skupščina nemške republike.) Po Ebertu je večinski socialist poslanec Pfannkuch zasedel predsedniško mesto in je imel kot starostni predsednik nagovor na skupščino. Potem so sprejeli poslovljni red zborovanja stranke kot provizorni predlog starostnega predsednika. Ob izklicanju imen se je pokazalo, da je navzočih 397 poslancev. Starostni predsednik je določil prihodnjo sejo za petek ob treh popoldne. Dnevni red: Volitev predsednika, podpredsednikov in upraviteljev.

Weimar, 7. februarja. V današnji nemški narodni skupščini je dr. David bil izvoljen za predsednika parlamenta. Od 399 oddanih glasov je dobil dr. David 374. Dr. David je izjavil, da volitev sprejme.

Socializacija v Nemčiji — odgojena.

Haag, 6. februarja. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Berlinski dopisnik »Manchester Guardian« je imel razgovor z Ebertom, ki mu je med drugim izjavil, da se bo socializacija morala za nedoločen čas odgoditi, dokler industrija v Nemčiji ne doseže zopet prejšnjega viška.

Razna poročila.

Italijanski kralj v Istri.

Lugano, 7. februarja. Italijanski kralj Viktor Emanuel je 3. februarja prispeval v Koper in Poreč. Italijansko prebivalstvo je kralja slovesno sprejelo. Kralj je od tod nadaljeval svojo pot v Rovinj.

Južnotirolski vojni ujetniki na dopustu.

Dunaj, 7. februarja. Kakor je zvedela »Reichspost«, je italijansko vojno vodstvo dovolilo, da se v italijansko južno Tirolsko spadajoči vojni ujetniki začasno odpuste na šest mesecev v njihovo domovino.

Italija ljubosumna na Francijo.

Curih, 7. februarja. (Lj. kor. ur.) Čehoslov. tisk. urad poroča: »Perseveranza« obdoljuje Francijo, da je potom velike francoske banke spravila milijone na Balkan, da prepreči vsako gospodarsko inicijativo Italije. V Franciji odkrito podpirajo Jugoslovane. Francoski prostozidari so zavzeli tako stališče, da je bil veliki predstavnik italijanskih protestorov.

Nathan, primoran uvesti protiakcijo. List napada z ostrimi besedami, ki so le malo ovirane po cenzuri, zunanjo politiko Francije in boj proti italijanskim željam na Adriji.

Italijani zapuščajo Carigrad.

Curih, 7. februarja. Turinska »Stampa« naznanja, da italijanske oblasti zapuščajo Carigrad. Ladje entete, ki so vsidrane v luki, izkrcavajo čete, da zasedejo mesto.

Ljenski komunisti.

Frankobrod ob Meni, 7. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: »Berliner Tageblatt« javlja iz Stockholma: Po vesteh iz Helsingforsa objavljajo petrograjski časopisi Ljenski vojni na konferenco komunistov, ki bi nadkrijalevala mirovni posvet v Parizu, kakor tudi socialistično konferenco v Bernu. Vabilo je naslovljeno na vse boljševiške komiteje v Nemčiji, Avstriji in Poljski, v belih provincijah in na Kitajskem.

Boljševiška armada.

Bern, 7. februarja. (Lj. kor. ur.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Glasom poročila lista »Nouvelle Correspondence« javlja »Daily Chronicle« podrobnosti o načrtih moskovske vlade. Armada boljševikov ima že nad 1 milijon mož. Ljenski meni, da se mu bo posrečilo, nabrati 5 milijonov mož, pri čemer pričakuje, da se mu bodo priključili nemški boljševiki. Naloga te armade bo, začeti vojno proti zapadni Evropi. Londonski listi smatrajo ta poročila za poudrilo, da je Rusija inscenirala sedanje velike stavke.

Brzovlak Pariz-Bukarešta.

Dunaj, 7. februarja. Med nemško-avstrijsko vlado in francosko vlado se je te dni sklenil dogovor, da se vpelje brzovlak med Parizom in Bukarešto. Prvi brzovlak odide iz Pariza v torek, dne 11. februarja preko Inomosta, Linca, Dunaja, Budimpešte v Bukarešt. Od Linca se bo odcepila postranska proga v Prago, z Dunaja pa postranska proga v Varšavo. — Brzovlak Pariz-Bukarešta bo vozil dvakrat na teden.

Prepoved orožja v volilnem boju.

Dunaj, 7. februarja. Z ozirom na volilno gibanje je vsem vojaškim osebam prepovedano izven službe nositi orožje od 8. februarja do 6. marca.

Poljska prosi pomoči.

Stanislavov, 7. febr. (Lj. k. u.) Ukrajinski tiskovni urad poroča: Iz Varšave je bil poslan radiogram, v katerem se naproša ententa za pomoč. Odklonitev prve intervencije ob priključitvi bojev v Lvovu spravlja Evropo v nevarnost, da izbruhne nova krvava vojna, ki bi Poljake oslabilila in jih izročila boljševikom. Prošnja za pomoč je podpisana po ministrskem predsedniku Paderewskemu.

Ameriška letalska policija.

Praga, 7. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad javlja: Kakor poročajo angleški listi, so uredili v Newyorku pri policiji letalno službo, ki obsega začasno tri stotnje letalcev z 12 piloti in 20 tehničnimi in sanitetnimi uradniki. Namočenci nove službe so večinoma ljudje, ki so si pridobili med vojno izkušnje. Letalna služba nima posredovati samo kot varnostni organ, temveč tudi pri požarih, eksplozijah itd.

Komunisti na Ogrskem.

Praga, 7. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Komunistični organizacijski odbor železniških nameščenecv v Budimpešti je prišel med delavstvom ogrskih železnice agitacijo, ki je na široki podlagi zasnovana. Razširili so na tisoče letakov, kjer odsvetujejo od boja proti Čehoslovonom, Rumunom, Srbom in proti drugim ententnim državam. Odbor zahteva revolucijo in izbičenje madžarske socialno-demokratske stranke, ki podpira kapitalistično državo. Železniški nameščenici se vabijo k vstopu v komunistično stranko in se tirajo s tem k revoluciji, ki naj boje vso moč in seveda tudi železnice spravi v roke delavstva.

Politične novice.

+ Zborovanja S. L. S. se vrše v nedeljo, 9. t. m., na Dobrovi, Ježici, v Domžalah, v Kranjski gori, v Štangi in na Preski.

+ Manifestacijski shod v Prevaljah na Koroškem se vrši dne 16. svečana v nedeljo ob 10. uri popoldne za celo Mežisko dolino. Protestiralo se bo proti grabežljivim Nemcem, Italijanom in Mažarom, ki nam hočejo odtrgati dele slovenskega ozemlja. Na shodu govorijo govorniki vseh strank. Zavedni Slovenci in Slovenke! Pridite na ta pomemben shod ob blizu in daleč, da se pogovorimo in poučimo o važnih stvareh v uri, ko se odločuje usoda narodov na mirovni konferenci. — Narodni svet v Prevaljah.

+ Red v Mariboru. Mariborska nemškutarija je imela svojo glavno zaslonbo v nemškem učitelstvu. To je bilo ogri-

šče in gnezdišče vseh spletk in lutrig, katerih očetje pa so sedeli v Gradcu. Sedaj je vlada z energično roko razdrila ta kotišča in razgnala nemško propagando. Vsi nemški profesorji in učitelji na ženskem učiteljskem so odstavljani in njihova mesta so zasedli Slovenci. Ljudem, ki so delovali proti naši državi, so vzete plače in podpore. Za vodjo ženskega učiteljskega je imenovan prof. Alfonz Vales, za začasnega šolskega nadzornika pa ruski učitelj Matija Lichtenwallner.

+ Prehrana Maribora in obmejnih krajev. Iz Maribora nam poročajo: Preskrba našega mesta in obmejnih krajev z mesom je skrajno slaba. Slovensko obmejno ozemlje je še izza nemškega režima popolnoma izčrpano in ne morejo več dobiti živine za Maribor in druge obmejne kraje. Gospod Legvart od Vnovčevalnice za živino v Ljubljani je svoj čas sicer obljubil, nam dobavljati živino iz spodnjih krajev, a svoje obljube ni držal. Sedaj je bilo treba po obmejnih krajih s silo rekvirirati živino iz hlevov. Ljudje se opravljajo s burja in pravijo, da v novi državi ne bodo boljši, kakor je bilo v stari. Če je to koristno za že itak napet položaj ob naši severni meji, bo morda vedel g. Legvart, kateremu gotovo tudi ni neznan, da je pri nas poleg civilnega prebivalstva tudi veliko vojaštva, ki nujno rabi mesa.

+ Amerika za Slovence. Dne 5. febr. je dospel v Maribor član ameriške prehranjevalne komisije v Belgradu, da prouči prehranjevalne razmere v Mariboru. Ugotovil je skupno z dr. Senekovičem, da je položaj mesta in okolice težaven, vsled česar je obljubil koruzne in pšenične moko za prvo silo. To pride iz Banata. Dalje bo Amerika poslala več vagonov ječmena ter večjo množino manufakturnega blaga za obmejne slovenske kraje.

+ Poverjeništvu za finance. Piše se nam: Prav je, da ste opozorili poverjeništvu za finance, da ni bilo po časopisju nič naznanjeno, da je s 1. februarjem prenehalo po naših krajih delovanje poštne hranilnice na Dunaju. Nastalo so zmede. Se celo Uradnemu listu za Slovenijo so se ta mesec priložili poštohranilnične čke. Dobro bi bilo pa tudi pojasniti tistim, ki imajo še vloge pri poštohranilničnem uradu na Dunaju, na kakšen način bodo sedaj svoje vloge dobili izplačane.

+ Politična naivnost. V Gradcu snubijo proti Slovincem v Zagrebu in celo pri Srbih čeh: niti Hrvat, niti Srbi ne odobravajo tega, kako so ravnali slovaški vojaški v Mariboru. Zato bi bilo neprimerno postopati proti Hrvatem in Srbom tako, kakor proti Slovincem. Le ne tako orožje, gospodje v Gradcu! Ali mislite, da so Hrvatje in Srbi taki veterinjaki kakor vsi nemški in nemškonacionalni politiki. Posebno srbski del našega troimenskega naroda ne bo nikdar pozabil, kaj ste pisali o njih in kako ste ravnali z njihovim imetjem, z deco in ženami! Lasciate ognji speranzai!

+ O agrarni reformi bo razpravljala in zavzela stališče Napredna demokratska stranka na svoji konferenci dne 16. t. m., ki jo sklicuje predsednik dr. Lorković v Zagrebu.

+ Za varstvo avtonomnih pravic se poteka zagrebško »Novo Vrijeme«, glasilko Lorkovičeve N. D. S. in očita banu in njegovi stranki, da se je popolnoma udinjala belgrajski centralističnim težnjam. Med drugim pravi: »Slovenija svoj delokrog — brez ozira na centralno vlado — v interesu naroda in narodnega napredka naravnost lepo razvija. Na Hrvatskem pa naj se vsled trme in muhavosti g. Pribečevića in njegovih liznov vse obrne narobe.«

+ Piškavo sadje. Na vsakem drevesu raste mnogo piškavega sadja, ki se ob vsakem vetru vsipa na tla. Nič drugače ni z verniki katoliške Cerkve. Nemški listi poročajo, da je te dni v Mariboru prestopilo v protestantizem 162 katoličanov radi zanih dogodkov, ki so jih bili itak izzvali Nemci. Takih vernikov, ki iz politične kljubovalnosti menjajo vero, se tudi protestantska cerkev ne more veseliti.

+ Splitški škof v Rimu. »Corriere della Sera« poroča, da je splitski škof Gjilović preko Jakina (Ancone) dospel v Rim. Dopisnik »Tribune« je obiskal škofa, ki mu je izjavil: »Moje potovanje je popolnoma verskega značaja. V Rimu bom ostal k večjemu tri do štiri dni. Ne morem pa reči, ali se bom potem vrnil v Split ali pa bom šel v Pariz; to je odvisno od dogovorov, ki se odločijo te dni.«

+ Državni zbor v Nemški Avstriji je sklenil nove postavbe. Važna je postava v varstvo rejencev, ker določa redno nadzorstvo za vse rejence in nezakonske otroke in dovoljuje le pogojno rejenečke posameznikom. Posebna postava hoče onemogočiti izselitev kapitala. Tudi proti prikrivanju dohodkov za obdavčenje imajo postavbo. Sklenili so nadalje razlasutveni zakon, na podlagi katerega lahko v mestih razlasitijo stavbene parcele, ako se na njih zidajo hiše z malimi stanovanji. Preložjen je predlog, da se odpravi lovška pravica na tuji posestvih.

+ Deficit v proračunu Nemške Avstrije znaša za prvo polletje leta 1919. ogromno svoto 1247,5 milijonov kron. Za bodoče računajo z rednim primanjkljajem 670 milijonov na leto. Veseli se, davkoplačevalec, v »srečni« Nemški Avstriji! Stari Avstriji, ki je bila približno sedemkrat tako velika, so prorokovali finančni strokovnjaki že pred vojno polom. Kako naj bo šele v sedanji? Sicer pa so Nemci zmiraj trdili, da plačajo v stari državi nad dve tretjini vseh davkov, torej imajo sedaj priliko, da pokažejo svojo resnično davčno moč. Hvala Bogu, da naši ljudje ne bodo pri tem nemško-avstrijskem primanjkljaju prav nič trpeli.

Dnevne novice

— Upokojen. G. Ludoviku Schiff-ferju, župniku v Žalini na Dolenjskem, je dovoljen pokoj.

— Umrla je v Podbrezjah na Gorenjskem splošno priljubljena soproga zemljinskega posestnika gospa Ana Štular iz znanega Jegličeve rodbine v Podtabru. Zaprta poleg žalujočega soproga deset neprekrljenih otrok. Bila je dobra krščanska mati, izvrstna gospodinja in velika dobrotnica revežev. N. p. v. m!

— »Narodni škandal.« Naprosili so nas, da objavimo: Pod tem naslovom priobčuje »Slovenski Narod« od 6. t. m. članek, v katerem opravičeno ožigos vlaganje nemških spisov pri sodnih. Pri tem se članek popolnoma neutemeljeno zaletava v neko neimenovano osebo in jo pozivlja, da se javno opere. Gre se za neki spis, kateri je bil vložen leta 1915 pri deželni sodnici v Ljubljani; spisa obsega v nemškem jeziku tehnična izvajanja iz peresa bivšega deželnega, sedaj odpuščenega inženirja; glava in konec spisa pa sta v slovenskem jeziku sestavljena. Za spis je odgovoren oni, kateri ga podpiše; neumljivo je tedaj, kako more članek neprizadete osebe odgovorne napravljati za ta spis ali pa celo trditi, da se je kaj takega zgodilo v sedanjem času. Torej v bodoče več informacij!

— Perila za naše vojake. Naši fantje, ki branijo našo domovino na Koroskem in Štajerskem, pogrešajo potrebnega perila. Odbor dobrosrčnih gospa zbira v ta namen perilo po Ljubljani. Po deželi pa ne more. Zato se je obrnil potom »Dobrodelne pisarne« do župnih uradov in želskih vodstev po vsem nezasedenem slovenskem ozemlju, naj bi blagovolili pomagati, da se zbira perilo tudi po deželi. Nabrano perilo naj se odda dotičnemu okrajnemu glavarstvu, odkoder se bo doposlalo »Dobrodelni pisarni« v Ljubljani (Alojz Jevišče). Iz krajev pa, kjer jim je priročneje poslati direktno tej pisarni, naj pa kar njej pošljejo. — Pa tudi vsaka druga obleka se hvaležno sprejme. Kajti invalidi vedno prosijo obleke, a se jim more le malo ustreči. Če smo za staro Avstrijo toliko podobnega dela naredili, storimo to tudi za našo pravo domovino!

— Pozdravi naših fantov. Fantje Slovenskega planinskega polka, 9. stotnija, pošiljajo s Koroskega iskrene pozdrave vsem znancem in čitateljem »Slovenca«; deseterik Lovrin Jožef, Blatna Brezovica; poddesetnik Češarek Jožef, Ribnica; strelci: Rihar Jožef, Polhovgradec; Brajer Jožef; Romov Ignacij, Jezica; Kresolj Jožef, Doberniče; Založnik Jožef, Dobrova; Koren Jožef, Polhovgradec; Zdešar Alojzij; Bitenc France, Dol; Šimec Anton; Cerar Anton, Dol; Hribar Leopold, Tomačevo; Skrobud Jožef, Spodnji Laknič; Božnar Jakob, Škofja Loka; Dolenc Janko; Čemažar F., Sv. Lenart; Kokoli France, Pšata; Ambrožič Ivan, Polhovgradec. Pozdrave vsem tistim, ki se še za pečko grejete, pošiljamo fantje Slov. plan. pešpolka, 10. stotnija. Na nogel Pridite, da požemo roparje z rodne zemlje! V imenu vseh: Davorin Lovšin, J. Levstik, Josip Košir, Alojzij Kordiš.

— Redki knjigi. Letos je 50 let, kar je Jožef Stritar izdal svoje »Pesmi« pod psevdonimom Boris Miran. Dotična knjiga je dandanes velika redkost. To in nje zanimivost ji daje veliko veljavo. Sotrudnik našega lista pa jo prodaja, če bi jo kdo želel, za 25 K. — Še večja redkost so »Gottfried August Bürger's Gedichte«, katere so izšle 1796. leta. Ta knjiga pa se odda za 50 K. Kdor pošlje znakom za odgovor, zve, kje se dobijo redki knjigi.

— III. bataljon celjskega pp. prosi zavodne Slovence, da bi mu poslali nekaj zabavnih in humorističnih knjig za vojake, ki imajo sedaj med premirjem priliko za čitanje dovolj, a nobenih knjig. Poveljstvo prosi tudi za kratke zgodovinske spise iz zgodovine našega naroda in za pesmarice narodnih pesmi. Za darove se poveljstvo vsem darovalcem v imenu vojakov iskreno zahvaljuje. — III. bataljon celjskega pešpolka, Velikovec.

— Urad za pospeševanje obrti države SHS v Ljubljani je prejel večjo množino denaturiranega spirita, katerega bo razdelil med obrtnike. Interesantje naj priglasi svoje potrebe pisмено ali ustmeno na Urad za pospeševanje obrti, Ljubljana, Dunajska cesta št. 22 najkajneje

do 12. t. m., ker se na poznejše priglase ne bo mogoče ozirati. Po spiritu mora priti vsak osebno s primerno posodo, da ga vzame s seboj.

— »Slovenka.« Dotične, ki smo jim poslali na ogled prvo številko »Slovenke«, pa je ne mislilo naročiti, najiskrenejše in nujno prosimo, da naj jo vrnejo, ker imamo ogromne stroške. Ni drugega treba, kot da na ovitek napišejo: »Nazaj, ne sprejemam« in jo brez znamke oddajo na pošto.

— Koncert na Dovjenu. Pevski zbor na Dovjenu priredi dne 9. in 16. svečana ob tleh popoldne v šoli na Dovjenu pod vodstvom župnika Jakoba Aljaža koncert v korist revnih šolarjev.

— Vsi uradniki in uradnice denarnih zavodov na slovenskem ozemlju so vabljeni na zborovanje, ki se vrši v nedeljo, dne 9. t. m. v Mali dvorani Narodnega doma v Ljubljani. — Začetek ob 9. uri popoldne, nadaljevanje ob 3. uri popoldne.

— Zasebni brzojavni promet na brzojavni postaji južne železnice. S 1. svečanom t. l. se je zopet upeljal zasebni brzojavni promet na vseh brzojavnih postajah južne železnice v slovenskem ozemlju države SHS. Začeto je zasebni brzojavni promet omejen na državo SHS.

— Vrvarski mojstri, zbrani iz cele Slovenije na sestanku dne 2. t. m., so sklenili ustanoviti zadrugo. Soglasno so sklenili, da bo centrala pri Ivanu N. Adamiču. — Deputacija odide v kratkem v Zagreb in Beograd.

— Razpis služb železniških zdravnikov. Ravnateljstvo državnih železnic SHS v Ljubljani razpisuje mesta železniških zdravnikov za zdravniške okraje Celje, Šoštanj in Slov. gradec. Obsegi zdravstvenih okrajev in službeni prejemki zdravnikov ostanejo začasno neizpremenjeni. Pravilno kolekovane in opremljene prošnje je vložiti do 15. februarja 1919 pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani.

— Cenzuri podvrženi so v Nemški Avstriji vsi brzojavi in vse vrednostne pošiljke za dobo treh let.

— Uradni list deželne vlade za Slovenijo. Izšlo so 45., 46. in 47. številka.

— Južna železnica rabi več brzojavnih mojstrov. Mladičič, izučeni mehanike ali sličnih obrti, ki imajo zanimanje za stalno železniško službo, naj vložijo prošnjo s pričevali na ravnateljstvo južne železnice potom obratnega nadzorništva v Ljubljani. (Belgijska vojašnica IV.)

— Postrežitelj Kdo izmed vojakov, ki so bili na trolski fronti, vé kaj o Josipu Zigon, črnovojniški bataljon št. 157, teh. vod. vojna pošta 517. Zadnje njegovo poročilo je bilo od 25. oktobra 1918. Naznanila prosil Josip Zigon, Gorenjavas, pošta Zatičina, Dolenjsko. Stroški se povrnejo in plača nagrada.

— Josip Žagar, bivši železniški uradnik v Trstu, pozneje na Jesenicah, sedaj kapetan 2. jugoslovanskega polka, pošilja iz Kotora (Dalmacija) pozdrave vsem stanovskim tovarišem in drugim prijateljem.

— Razpis natečaja. Poštno in brzojavno ravnateljstvo SHS za slovensko ozemlje vabi s tem poštene narodne tvrdke, da se za sedaj potegujejo za sledeča dela: 1. kovaška dela (popravljanje in izdelovanje vozov), 2. kolarska dela, 3. izdelovanje pečatnikov, 4. urarska dela (popravljanje stenskih uradnih ur), 5. sedlarska dela (popravljanje torb za pismonoše, K točkama 1. in 2. omenjamo, da se more potegovati za vsa taka dela tudi ena sama tvrdka. — Natatčnejša pojasnila se dobivajo v uradnih urah od 8. zjutraj do 1. ure popoldne in od 4. do 6. ure zvečer pri poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Ljubljani in sicer referentno za ekonomične zadeve poštne komisarija dr. Janžekoviču.

— Vsi konjereji in posestniki konj se v lastnem interesu opozarjajo, da je vsaka kupčija s konji, ki so bili last bivše avstro-ogrskor armade, strogo prepovedana. Oškodovani bodo kupci, ker se na protipostavne kupčije ne bo oziralo, proti prodajalcem se bo pa uradno postopalo. Vsak izvoz konj čez deželne meje je istotako zabranjen.

— Vozni red osebnih in mešanih vlakov na progah ravnateljstva državnih železnic SHS v Ljubljani.

Proga Trbiž—Jesenice. Odhodi iz Trbiža ob 8. uri 6 minut popoldne in 6. uri 21 minut popoldne; prihodi na Jesenice ob 9. uri 20 minut popoldne in 7. uri 35 minut popoldne; odhodi iz Jesenic ob 10. uri 30 minut popoldne in 10. uri 5 minut ponoči; prihodi v Trbiž ob 11. uri 45 minut popoldne in 11. uri 20 minut ponoči.

Proga Jesenice—Bistrica—Bohinjsko jezero. Odhodi iz Jesenic ob 10. uri 35 minut popoldne in 10. uri 10 minut ponoči; prihodi v Bistrico—Bohinjsko jezero ob 11. uri 34 minut popoldne in 11. uri 9 minut ponoči; odhodi iz Bistrice—Bohinjsko jezero ob 8. uri 6 minut popoldne in 6. uri 36 minut popoldne; prihodi na Jesenice ob 9. uri 15 minut popoldne in 7. uri 45 minut zvečer.

Proga Jesenice—Ljubljana glavni kolodvor. Odhodi iz Jesenic ob 5. uri 19 minut dop., 10. uri 20 minut dop. in 8. uri 22 minut zv.; prihodi v Ljubljano glavni kolodvor

ob 7. uri 36 minut dop., 12. uri 40 minut pop. in 10. uri 46 minut ponoči; odhodi iz Ljubljane glavni kolodvor ob 6. uri 57 minut dop., 11. uri 54 minut dop. in 6. uri 45 minut pop.; prihodi na Jesenice ob 9. uri 30 minut dop., 2. uri 31 minut pop. in 9. uri 18 minut ponoči.

Proga Kranj—Tržič. Odhodi iz Kranja ob 8. uri 15 min. popoldne, ob 1. uri 5 minut pop. in ob 8. uri 25 minut ponoči; prihodi v Tržič ob 9. uri 12 minut popoldne, ob 1. uri 59 minut pop. in 9. uri 19 minut ponoči; odhodi iz Tržiča ob 5. uri 31 minut popoldne, ob 9. uri 30 minut popoldne in ob 6. uri 30 minut popoldne; prihodi v Kranj ob 6. uri 18 minut dop., ob 10. uri 16 minut popoldne in ob 7. uri 19 minut pop.

Proga Ljubljana držav. kol.—Kamnik. Odhodi iz Ljubljane državni kol. ob 7. uri 48 minut dop., ob 3. uri 10 minut pop. in ob 7. uri 30 minut zv.; prihodi v Kamnik ob 9. uri 2 minuti dop., ob 4. uri 34 minut pop. in ob 8. uri 45 minut zvečer; odhodi iz Kamnika ob 5. uri 28 minut dop., 12. uri popoldne in ob 5. uri 5 minut pop.; prihodi v Ljubljano državni kol. ob 6. uri 44 minut dop., 1. uri 18 minut pop. in ob 6. uri 26 minut popoldne.

Proga Ljubljani glavni kol.—Novo mesto—Brinjarci—Kočevje. Odhodi iz Ljubljane gl. kol. ob 8. uri dop. in 7. uri 4 min. pop.; prihod v Novo mesto ob 10. uri 55 minut dop. in 9. uri 58 minut ponoči; prihodi v Brinjarci ob 1. uri 16 minut pop. in 12. uri 8 minut ponoči; prihodi v Kočevje ob 11. uri 11 minut dop. in 10. uri 16 minut ponoči; odhodi iz Kočevja ob 3. uri 50 minut dop. in 5. uri 46 minut pop.; odhodi iz Brinjarcev ob 3. uri 53 minut zjutraj in 3. uri 50 minut pop.; odhodi iz Novega mesta ob 6. uri 3 minute dop. in 6. uri 2 minute pop.; prihodi v Ljubljano gl. kol. ob 8. uri 59 minut dop. in 9. uri 3 minute ponoči. Na delni progi Trebnje—Novo mesto odhod iz Trebnjega ob 6. uri 42 minut dop., prihod v Novo mesto ob 7. uri 16 minut dop.; odhod iz Novega mesta ob 9. uri 16 minut dop., prihod v Trebnje ob 9. uri 50 minut dop.

Proga Trebnje—Št. Janž na Dol. Odhodi iz Trebnjega ob 10. uri 30 minut dop. in 9. uri 33 minut ponoči; prihod v Št. Janž na Dol. ob 11. uri 28 minut dop. in 10. uri 31 minut ponoči; odhodi iz Št. Janža na Dol. ob 5. uri 28 minut dop. in 4. uri 59 minut pop.; prihodi v Trebnje ob 6. uri 32 minut dop. in 6. uri 25 minut pop.

Proga Novo mesto—Straža—Toplice. Odhodi iz Novega mesta ob 11. uri 12 min. dop., 4. uri pop. in 10. uri 10 minut ponoči; prihodi v Stražo—Toplice ob 11. uri 30 minut dop., 4. uri 18 minut pop. in 10. uri 28 minut ponoči; odhodi iz Straže—Toplice ob 5. uri 27 minut dop., 11. uri 52 minut dop. in 5. uri 20 minut pop.; prihodi v Novo mesto ob 5. uri 45 minut zjutraj, 12. uri 10 minut pop. in 5. uri 38 minut pop.

Proga Spodnji Dravograd—Velenje—Celje. Odhodi iz Spodnjega Dravograda ob 8. uri 41 minut dop. in 5. uri 23 minut pop.; prihodi v Velenje ob 11. uri 48 minut dop. in 7. uri zvečer; odhodi iz Velenja ob 5. uri 39 minut dop. in 7. uri 10 minut pop.; prihodi v Celje ob 6. uri 58 minut dop. in 9. uri 15 minut ponoči; odhodi iz Celja ob 7. uri 44 minut dop. in 1. uri 50 minut pop.; prihodi v Velenje ob 9. uri 13 minut dop. in 4. uri 22 minut pop.; odhodi iz Velenja ob 9. uri 43 minut dop. in 4. uri 44 minut pop.; prihodi v Spodnji Dravograd ob 11. uri 20 minut dop. in 7. uri 56 minut zvečer.

— Iz Zagorja ob Savi. Od tukajšnjih beguncev, čeravno nas je še nad sto, se prav malo sliši. Ostati moramo še tu, ker se nam na naše žalostne razbite domove še ni mogoče vrniti, kar nam otežuje tudi tam gospodujoči zemlje lačni Italijan. Vsi smo podpisali izjavo za priklonitev naše solčne Goriške k državi SHS ter najodločnejše protestiramo proti okupaciji naše zemlje po Italiji. Žalostne so razmere nekaterih naših sotrpinov tudi tu. Sirote, ki so bile primorane vsled vojne zapustiti svoj dom, se tu enostavno mečejo na sneg, kar se je zgodilo danes dvema nedolžnim deklicama. Morali sta le po dvanajstni opovedi zapustiti stanovanje. Druga stanovanja seve nimata; če se teh otrok kdo usmili, je vprašanje. Starši teh se nahajajo doma na Goriškem, kjer si hočejo s trudom popraviti svoj dom. Tudi tam se nimajo stanovanja, da bi družina spala pod streho, torej je izključeno, da bi manjše otroke mogli seboj vzeti. Omenjena družina tudi ne dobiva podpore že od oktobra dalje, tako da se nahaja brez sredstev in pod kapom. Pripomniti je, da se je odtrgala podpora nekaj v resnici potrebnim družinam, dočim se je ostalim izplačala le za december in januar, ne pa še za november. Nikake podpore se nadalje ni izplačalo že od oktobra dalje neki ženi s tremi otroci, ki je bila navezana izključno na podporo. Takih slučajev je še več, ki jih pa ne bomo vseh naštevati. To storimo le zato, da opozorimo merodajne faktorje na naše neobhodne potrebe ter prosimo slavno Narodno vladu, posredovalnico za goriške begunce in apeliramo tudi na naše poslance, da se, ako mogoče, tudi za nas kaj ukrene in poskrbi. Mi sami želimo, da bi nam čim prej ne bilo treba prositi za

nadaljno podporo, kakor tudi ne uživati gostoljubnosti pod tujo streho.

— Civilna obleka odpuščenih vojakov. Intendanca II. vojnega okrožja naznanja: Ker prihajajo dan na dan k vojaški intendanci odpuščeni vojaki ter zahtevajo odškodnino za baje izgubljeno obleko, katero so svoječasnno pri pristojnih krdelih shranili, ne da bi mogli upravičenost svojih prošnji dokazati, se razglasi sledeče: Vsakemu možu se ima pri odpustu iz vojaške službe (proti oddaji vojaške obleke) izročiti civilna obleka, katero je dotičnik svoječasnno pri pristojnem krdelu shranil. Če se je civilna obleka izgubila ali pa iz kakega drugega vzroka ni dosežna, se ima možu porabna vojaška obleka kot nadomestek izročiti. Je bil torej mož od svoje vojaške oblasti s porabno vojaško obleko odpuščen ali se je s tako z bojišča vrnil, nima več pravice do odškodnine, ker je ista obleka kot nadomestek velja. Ako je mož svojo civilno obleko pri katerem krdelu v območju Slovenije shranil, se ima osebno, pisмено ali po kakem zaupniku na dotično krdelo obrniti ter tam svojo obleko prevzeti. Če obleke ni več tam, lahko prizadefi s tozadevnim potrdilom pri oblasti, katerega je odpuštila, odškodnino zahteva. Ako je pa krdelo, pri katerem se je obleka shranila, izven območja Slovenije (v Nemški Avstriji itd.), ima prošilec prošnji za odškodnino izjavo priložiti, da je svojo civilno obleko svoječasnno pri vojaški upravi shranil ter je ni več vrnjeno dobil; tako izjavo ima pristojna občina in orožništvo potrditi. Razen potrdila, ozir. izjave, da se je obleka izgubila, se ima prošnji priložiti tudi potrdilo, da se je vojaška obleka resnično vojaški upravi vrnila; ta potrdila izdaja dotično poveljstvo, katero je vojaško obleko prevzelo. Tako opremljene prošnje se naj potom občinskih uradov vojaški intendanci v Ljubljani pošiljajo. Upravičene prošnje se bodo upoštevale ter bo deželna vlada, oz. vojaška uprava odškodnino v denarju do največ 80 kron ali pa civilni obleki v naturu poravnala.

— Ustanove za babice. V Ljubljani sta se doslej vršila navadno vsako leto dva slovenska petmesečna tečaja za babice, za katere je obstajalo 13 ustanov v znesku po 105 K; v enem tečaju se je oddalo šest in v enem sedem ustanov. Za tečaj marec-julij 1919 se ustanovi deset ustanov po 200 K, ker pridejo v poštev gojenke iz vse Slovenije. Gojenke imajo poleg tega prosto hrano in stanovanje.

— Uradna povišanja. Franc Juvanc, pristav pomožnih uradov pri deželni vladi v Ljubljani z naslovom ravnatelja, se pomakne v VIII. činovni razred. — Zdravstvenemu nadzorniku dr. Demetru Blejweisu se priznajo prejemki 2. plač. stopnje VII. čin. razreda od 1. julija 1918 dalje. — Policijski komisar dr. Ivan Senekovič v Maiboru se imenuje policijskim nadkomisarjem in pomakne v VIII. činovni razred.

— Tobačna glavna zaloga v Slov. Bistrici, spojena z založno trafiko, se razpisuje v oddajo po javnem natečaju. Natatčnejši podatki o dosedanjih donosih prodaje in o stroških, ki jih je imel prejšnji imetnik prodaje, so razvidni iz izkazov o dohodkih in bremenih, ki so razporeženi pri finančnem ravnateljstvu v Mariboru ali pri preglednem okrajnem vodstvu finančne straže v Mariboru. Invalidi iz zadnje vojske, takisto vdove in sirote po vojaki, padli ali umrli v tej vojski, imajo ob gotovih pogojih brezpogojno prednost pred vsemi drugimi prosilci. Ponudbe je napraviti na predpisani uradni tiskovini, pravilno jih je kolekovati in podpisati ter najpozneje dne 3. sušca 1919, popoldne ob 10. uri v zaprtih in zapečatenih uradnih zavetih vročiti vodji podpisane prodajne oblasti na finančno ravnateljstvo v Mariboru.

— Izpraševalna komisija za šoferje. Poveljstvo za javna dela je določilo sporazumno s poveljstvom II. vojnega okrožja SHS izpraševalno komisijo za šoferje: Tozadevne prošnje, kolekovane z 2 K in opremljene z uradnim spričevalom je doposlati avtomobilnemu referentu (poveljstvo avtomobilne čete) Ljubljana, Hotel Ilirija in priložiti 10 K preizkuševalne takse. Skušnji se sme podvrči vsaki, ki je vsaj 18 let star in ni bil sodnijsko radi tatvine, goljufije ali sploh radi katerega zločina kaznovan. Pripomni se, da bodo smel v bodočnosti voziti le tazi avtomobilom (moteociklom) kdor bude dobil tozadevno spričevalo, če ga nima že od bivše c. kr. oblasti izstavljenno. Legitimacije bivšega c. in kr. poveljstva avtomobilne čete na Dunaju niso za vodenje civilnih avtomobilov veljavne. K preizkušnji s tovornim avtomobilom se isti dostavi od avtomobilne čete. Za eventualno poškodbo med skušnjo jamči izpraševanec. Za preizkušnjo v vožnji z osebnim avtomobilom ali moteociklom mora prosilec sam voz (moteocikl) dostaviti. Izdano spričevalo velja za vožnje z vsemi vrstami avtomobilov oziroma moteociklov.

— Oddaja priloge. Poveljstvo II. vojnega okrožja naznanja: V tukajšnjem augmentacijskem skladišču ljubljanske pešpolka se nahaja prtljaga sledečih častnikov in aspirantov, katerih naslovi so neznani: Podpolkovnik Fleischer, podpolkovnik Pichler, major Kantz, major Tedesco, stotnik Illcher, stotnik Canisius, stotnik Latterer, nadporočnik Zupan Mihael, nadporočnik Benedikt Fric, nadporočnik Fedinec, nadporočnik Hohlmann, nadporočnik Holzmann, nadporočnik Preitner, nadporočnik Šulic, nadporočnik dr. Šturm in nadporočnik Petrold, poročnik Zamelli, poročnik Zurl Josip, poročniki Aleš Franc, Po-

plich Fric, Appich Viljem, Božič Ivan, Gottlieb, Haizb, dr. Heidn Maks, Hočevar, Jaroš, Kozmar Andor, Kociancig, Lackner, Mayer Maks, Rajh, Rapatz, Rohsbacher, Rosenberger, Sager, Serstka, Sternberg, Trojanscheck, praporščaki Dolenc, Heitner M., Mickl Leopold, Milic, Mondre Otmaz, sanitetni praporščak Sommer, asistentni zdravnik Schlachter Vendelin, dr. Taucar, praporščak Vagaja, kadet Bochschrütz, kadet Eberth Franc. Imenovani naj se obrnejo na likvidacijsko skupino ljubljanskega pešpolka.

— Iz Boštana pri Sevnici. Pri nas dobivamo pošto prav neredno. Enkrat manjka »Slovenca«, drugič »Slov. Naroda«, tretjič zopet kaj drugega. Ne vemo, kdo je temu vzrok, slutimo pa lahko. Ko vendar dojde dotična številka lista naslovljenca v roke — vselej vendar ne — je taka, da je prav lahko spoznati iz nje, da so jo brali drugje. Samo nemški pečat »Radna bei Lichtenwald« nas izdaja že, odkar obstoji poštni urad na Radni. Poštno ravnanje v Ljubljani opozarjamo, da je pošta že par let v Dol. Boštanu; poštni pečat bo torej moral imeti v Jugoslaviji drugačno označbo. »Recepise« dobivamo na pošti v vseh možgih jeziki, samo slovenskih že dolgo ne, menda odkar smo v Jugoslaviji. Tudi pri nas vlada draginja kakor drugod; izjema je samo pri mostnini: za 4 vinarje pridev v Sevnico in nazaj, če se ne oglasiš gredeč pri Papetu. Pač se ena izjema je: za poštni nabiralnik dobi naš čislani Jože vedno isto odkodnino.

— Dična nemška »volkswehr« se odlikuje zlasti na Koroškem ne samo s svojimi »junaki« čini zoper Slovence, marveč tudi z drugimi častnimi čini. Učiteljci Seebacher v Labudu je bilo iz stanovanja v šoli ukradenih raznih stvari v vrednosti 900 K, nadučitelj Oberlercherju pa rjuhe v vrednosti 400 K. Kot storila so zasačili ondodnega »volkswehr-ovca« Tomaža Sabat in njegovo ljubimko M. Hedenig. Oba so oddali sodišču. Zupnotam so nemške tolpe plenile tudi v župnišču (župnika Umlaufa so odvedli v Št. Pavel) in ukradli kuharici dvoje hran. vložnih knjižic, vrednih nad 5000 kron. — V Beljaku je straža prišla tri takšne »bramborce«, ki so bili ukradli devet kur in enega kunca.

— Opozorilo. Poverništvo za promet je s 25. januarjem izročilo vse posle, ki se tičejo opštne uprave na slovenskem ozemlju, v roke ministrstva za pošto v Belgradu. Odslej ni tukajšnje poverništvo v nobenem nadrejenem službenem razmerju do poštne uprave. Občinstvo se opozarja, da se v vseh poštinih zadevah obrača na pošto in brzojavno ravnanje v Ljubljani, Lingarjeva ulica. V železniških stvarih opravlja poverništvo za promet svoje dosedanje posle po naročilu ministra za železnice g. Vulovića, toliko časa, dokler se ne izvrše vse organizacijske priprave za centralizacijo.

Prošnja. Ona dva vojaka, pristojna sedmemu lovskemu bataljonu, ki sta prišla začetkom meseca prosinca v laški obliki iz laškega ujetništva, eden doma pri Novem mestu, drugi pa pri Škofji Loki, prosi Ivan Soklič, bivši nadlovec, sedaj Novi Udmat 167, Ljubljana, ko bi mu hotela poslati svoje naslove Stroški se jima povrnejo.

Ljubljanske novice.

Ij Ivan Štefe f. Tragična usoda ga je zadela. Teško je nosil zadnje čase svojo usodo, ki so mu jo v veliki meri zakrivil drugi. Moralo ga je boleti, ko je videl vstajenje svobodne domovine, on pa je moral stati daleč ob strani, sam, zapuščen, zaničevan in preziran; on, ki je bil v svojih mlajših letih duša vsakega narodnega glabanja v Ljubljani. Ko je pred kakimi dvajsetimi leti demonstriral slovenska mladina pred kazino proti nemštvu, je bil njen voditelj Ivan Štefe, oblečen v slovensko surko je hitel od grude do grude ter dajal navodila. To je bil tisti mladi idealni in agilni Ivan Štefe, ki je v svojih dijaških letih v znani »Zadrugi« Iv. Cankarja, Otona Župančiča, Dragotina Ketteja in Silvina Sardenka navduševal za slovensko slovstvo. Bilo je to, ko je bil še učenec Mahrove trgovske šole. Za tedaj je pisal za »Slovenca« gledališke kritike. Ko je začel izhajati »Slovenski List«, ki je bil radikalno narodno glasilo, je Štefe postal njegov urednik in duša. Pozneje je prišel k »Slovencu«, pri katerem je deloval skoraj pol človeške dobe. Stranka mu je postala vse. In tu je šel včasih preko dovoljenih mej. Kasneje je dobil dr. Šusteršič osebno nanj odločilen vpliv. In za njim je šel, kakor prej za stranko, do žalostnega konca. Pri »Slovencu« je vsled svojih zvez s Šusteršičem postal nemogoč. Deloval je pri Šusteršičevih »Novicah«, a tudi tu je bilo kmalu vsega konec. Mož, vedno vajan dela, je bil obojen v brezdelje in samotarstvo. In v tem času je trpel hude duševne muke. — Pogreb bo danes ob treh pop. iz stanovanja na Miklošičevi cesti.

Ij Francosko-slovenska organizacija v Ljubljani, Narodni dom, Ustanovni občni zbor se vrši v nedeljo, 9. februarja ob 11. uri dopoldne v Narodnem domu, I. nadst. K zanesljivi udeležbi se vabijo vsi člani, ki so naznanili svoj pristop. Pri tej priliki zvedo člani tudi natančne podatke glede obiskovanja učnih tečajev, predavanj, konverzacijskega krožka, čitalnice, knjižnice in ostalih oddelkov. — Z ozirom na popolnoma neutemeljene govorice nekaterih znanih neprijateljev naše organizacije se izrecno poudarja, da znašarina za pouk, redna predavanja, obiskovanje konverzacijskega krožka, čitalnice in knjižnice skupaj mesečno samo 10 K in da imajo vsi člani brez izjeme enake pravice. V izključno porabo si je organizacija že zagotovila za svoja predavanja, kon-

verzacijski krožek, čitalnice in druge prireditve malo dvorano Narodnega doma, za pouk pa potrebne učilnice.

Ij Katol. društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani vabi k Valentin Vodnikovemu slavnosti, ki jo priredi v spomin stoletnice njegove smrti v nedeljo, 9. februarja 1919 v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. Pričetek točno ob 5. uri popoldne. — Spored: 1. A. Foerster: Zbori iz »Venca Vodnikovih pesni«. — 2. Dr. B. Ipavec: »Ilirija oživljena«. Moški zbor. — 3. Govor. (Govori dr. Janko Arnež). — 4. »Slovenija oživljena«. Dramatična scena; zložil J. Bilc. Osebe: Vodnik; Cojz; Linhart. — 5. »Cigan čarovnik«. Veseloigra v dveh dejanjih s petjem. Spisal dr. Janez Ev. Krek. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 3 K, II. vrste 2 K, III. vrste 1 K 50 vin., stojšča 1 K — Predprodaja vstopnic: V nedeljo, 9. febr. ob 10. uri dopoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, in pred pričetkom slavnosti pri blagajni.

Ij Slovenska Marijina kongregacija gospepod. Redni tedenski shod v ponedeljek, dne 10. februarja, ob pol 8. uri v kongregacijski kapeli oo. jezuitov.

Ij Ali so danes vse prisega ob veljavo? Propoved v nedeljo, dne 9. februarja, ob 5. uri popoldne v kapeli oo. jezuitov.

Ij Učiteljska aprovizacijski odbor ljubljanski bo imel v ponedeljek, dne 10. t. m. ob šestih zvečer, zopet redno sejo. Pridite vsi! — J. Dimnik, načelnik.

Ij Športni klub »Ilirija«. Člani S. K. »Ilirija« se vabijo na sestanek, ki se vrši v nedeljo, 9. februarja ob 10. uri dopoldne v restavraciji pri Mraku na Rinski cesti, Prešernova soba. — Odbor.

Ij Slovensko zdravniško društvo je sklenilo na zadnji odborovi seji, da bo prirejalo redne znanstvene večere z demonstracijami vsak tretji četrtlet v mesecu. Prvi izredni znanstveni večer bo v torek, dne 11. t. m. ob 5. uri pop. v deželni bolnici. Predaval bo g. dr. Ivan Matko: »O problemih malarije«.

Ij Trnovska Vincencijeva družba ima redno sejo v ponedeljek, to je 10. svečena ob pol 7. uri zvečer v župnišču.

Ij Ljubljanskim članom L. ljubljanskega delavskega konsumnega društva se naznanja, da se razdeljuje dividenda letos izjemoma v blagu ter jo mora vsak dvigniti najkasneje do konca prihodnjega tedna. Prihodnji teden je torej zadnji rok za dvig dividende ter se na one, ki bodo tudi ta rok zamudili, ne bo oziralo. — Prihodnji teden se pa prične razdeljevanje dividend tudi v izven ljubljanskih podružnicah in sicer: V ponedeljek v Kranju, v torek v Trzinu, v sredo pa v Križah.

Ij Tovarišem odvjetnikom! Dobili smo: Pri današnjem sestanku vpoklicanih odvjetnikov je bilo sklenjeno zaprositi odvjetniško zbornico, da se na vsa sodišča Slovenije razpošlje poziv, sličen onemu, ki ga je razposlala dunajska odvjetniška zbornica in je bil objavljen v »Juristische Blätter« dne 26. januarja 1919. V poziv pridejo tovariši, ki so imeli dne 1. novembra 1917 že lastne pisarne (zaprite ali odprte) ali vsaj vse predpogoje (praksa in izpit) za otvoritev, in ki so vsaj eno leto zdržema ostali vpoklicani. Izvoljen je bil odsek treh članov (dr. Lovrenčič, dr. Benkovič in dr. Adlešič), ki naj predvsem sestavi seznam vpoklicanih tovarišev in zbere potrebno gradivo za spomenico, ki se bo predložila zbornici. Komur je kaj na stvari, naj vpošlje podpisnemu sledeče podatke in sicer do 15. t. m.: 1. Ime in priimek, stan in starost? 2. Sedež pisarne in leto otvoritve? 3. Doba vpoklica in čin? 4. Kraj službovanja? 5. Pisarniško osobje (koncip., solici., strojepis.) ob vpoklicu in ob povratku? 6. Obratovanje pisarne (odprta, zaprta, ves čas ali le deloma)? 7. Odmerjena dohodnina v davčnem letu pred vpoklicem? — Ljubljana, dne 4. februarja 1919. — Dr. Ivan Lovrenčič.

Ij Naša se je doza na Dunajski cesti. Dobi se v pisarni Oddajališča živil za vojaštvo (Balkan.)

Vestnik S. K. S. Z.

* »Krekova prosveta«. Predstava s petjem in tamburanjem se jutri v nedeljo, dne 9. t. m., ponovi ob peti uri popoldne v društvenih prostorih (Alojzijevehi).

* Šentjakobska »Prosveta«. Novoosnovani odsek »Prosvete« ima sejo prihodnji ponedeljek, dne 10. t. m., ob 6. uri zvečer v prostorih »Prosvete«. — Pevski odsek ima redne vaje vsak ponedeljek zvečer točno ob pol 8. uri.

* Šišensko prosvetno društvo vlijudno vabi vse društvene člane k rednemu društvenemu predavanju (predava dr. Stanovnik), ki bo v nedeljo, dne 9. svečana ob 4. uri popoldne v prostorih pri Favaju poleg župnega kolodvora. Udeležite se predavanja v obilnem številu!

* Šmartno pri Litiji. Na svečnico dne 2. februarja je imelo slov. katol. izobr. društvo po štirih letih zopet redni občni zbor. Udeležba nad 200 članov je pokazala ponovno smisel za izobrazbo in zavednost našega ljudstva. Ustanovil se je ob tej pri-

liki dramatičen odsek. Tudi društvena knjižnica je pričela delovati; odprta bo vsako nedeljo po deseti sv. maši. — V nedeljo dne 9. svečana popoldne ob pol 3. uri priredi Ljudski oder v društvu Vodnikovo slavnost, pri kateri nastopi šolska mladina šmartinske in litijske šole. — Pripravljamo tudi igro »Domen«.

Prosveta.

pr Iz gledališko pisarne: V soboto, dne 8. t. m. v dramskem gledališču zvečer ob 7. uri Jurčičeva tragedija »Tugomera« za C. abon. V opernem gledališču ob pol 8. zvečer opera »Jevgenij Onjegin« za B. abonement. — V nedeljo, 9. t. m. v dramskem gledališču zvečer ob pol 8. »Charleyeva teta« izven abon. Za operno gledališče se na splošno željo občinstva repertoar ponovno spremeni in sicer je sedaj stalno določena popoldne ob pol 3. ljudska igra »Divji lovec« izven abon. Zvečer ob pol 8. pa opera »Prodana nevesta« izven abon. — V ponedeljek, 10. t. m. v dramskem gledališču zvečer ob pol 8. »Tiha sreča« izven abon. Operno gledališče ostane ta dan zaprto.

pr Slikarska šola v Osijeku. Akademski slikar Slavko Tomerlin otvori 15. februarja t. l. v Osijeku slikarsko šolo. V ta namen mu je odstopil klub hrvatskih pisateljev v Osijeku eno dvorano ljudske šole v Lovački ulici.

Razne novice.

r Dalmacija proti Italijanom. Prebivalstvo občine Klis in vseh njenih delov Dugopolja, Konjskega in Kotlenice, zbrano v nedeljo na javni skupščini, je soglasno sprejelo resolucijo proti odtrganju naših krajev. — Z nedeljske skupščine v Borovšču je bila odposlana brzojavka dr. Trumbiču, v kateri se ga pozivlje, naj ne dovoli, da bi Italijani odtrgali naše kraje. Odposlana je bila tudi brzojavka predsedniku Wilsonu, naj se zavzame za samoodločbo vseh narodov. — V nedeljo je bila v Igranah velika protestna skupščina proti zahtevam Italijanov po jugoslovanskih krajih. Številno so bili zastopani tudi prebivalci krajev Živogošče in Drašnice. — Na nedeljski protestni skupščini v Pučiščah je bila soglasno sprejeta resolucija proti italijanskim aspiracijam, v kateri se apeluje na Wilsona in svetovno demokracijo za posredovanje. — Isti dan je bila v Supeti svečana protestna skupščina, ki so se je udeležili tudi odposlanci Milne in Spliske. Soglasno je bila sprejeta resolucija proti italijanskim nasilstvom na Jadranu, v kateri se tudi apelira na svetovno demokracijo. — Občina soltanska je odposlala v imenu 4200 prebivalcev preko pokrajinske vlade nastopno brzojavko predsedniku Wilsonu: Celokupno prebivalstvo otoka Solte, ogorčeno vsled postopanja uradne Italije, prosi vašega posredovanja za priklonitev okupiranih krajev Jugoslaviji, izvedbo plebiscita ter za skorajšnje priznanje naše nove države v okviru zahtev troimenskega naroda. Istočasno je bila z isto skupščino odposlana brzojavka na dr. Trumbiču, v kateri se ga prosi pomoči proti italijanskim nasilstvom. — V Ugljanah je bil velik shod proti neupravičenemu prisvajanju najlepših krajev naše mlade države od Italijanov. — S skupščine v Zupi je bila odposlana dr. Trumbiču soglasno sprejeta resolucija proti italijanskim aspiracijam na naše kraje. Istotako je bila s skupščine odposlana brzojavka predsedniku Wilsonu. — S skupščine v Opuzenu je bila odposlana predsedniku Wilsonu brzojavka, v kateri se ga prosi v imenu mesta Opuzen in krajev Komun, Rogetin, Desne, Bagalovič, Borovci, Nova sela, Otič, Struge, Pline, Pašičina in Vid, naj se zavzame za mirovni konferenci za nas, ki zahtevamo izvedbo najgostovnejših načel samoodločbe. Dr. Trumbiču je bila istotako odposlana soglasno sprejeta resolucija. — Na poziv akademškega kluba v Splitu je bila v Selcah na Braču velika protestna skupščina proti zasedbi naših krajev po italijanski vojski. Sprejete resolucije so bile odposlane predsedniku Wilsonu in ministru za zunanje stvari dr. Trumbiču. — V Sutivanu je bil velik protestni shod proti italijanskemu imperializmu in zasedbi naše obali. Sprejeta resolucija je bila odposlana preko pokrajinske vlade predsedniku Wilsonu, ministru dr. Trumbiču ter dr. Tresić-Pavičiču, ki je sedaj istotako v Parizu.

Nalnovalje.

NEMOJNA ZASEDE DELE — ČESKE?

Praga, 7. februarja. (Lj. kor. ur.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Listu »Pravo Mladu« so brzojavili iz Berna dne 6. t. mes. Teritorijalna komisija je danes sprejela z večino glasov predlog Seitzev, ki zahteva, da je Nemčija opravičena zasedbi večja ozemlja čehoslovaške države (Nemško Češko). Soderug Bechynle je obrazložil stališče Čehov in naznanil manjšinski votum.

VSESLOVANSKI KONGRES V UKRAJINI.

Kijev, 7. februarja. (Lj. k. u.) Ukrajinski tiskovni urad poroča: »Golosa« javlja, da so zastopniki vseh slovanskih narodov v Kijevu sklenili, sklicati v kako ukrajinsko mesto vseslovanski kongres, da se poravnajo na podlagi etnografskega načela in samoodločbe vsi spori med slovanskimi narodi. Pripravljalni odsek je naprosil kijevski direktorij, naj omogoči kongres.

HRVATSKA POLEMKA.

Zagreb, 7. februarja. »Novo Vrijeme« piše o naši zunanji in notranji politiki ter pravi, da glede naših mej še nimamo nobenega uradnega načrta. Imamo le nekatere izjave naših državnikov. Tako je dr. Korošec v svoji izjavi naglasil, da morata Trst in Gorica ostati naša, medtem ko je bila ta izjava odveč poluradnemu glasilu »Riječi SHS«, ki je vsled tega napadla dr. Korošca. Temu je sledil drugi udarec na dr. Korošca od samega Pašiča. Ta je desauviral dr. Korošca pred Italijani, ko je izjavil, da so ozemlja bivše monarhije plemensko zelo zmešana. Tu Pašič misli na hrvatsko in slovensko ozemlje proti Italijanom. Torej je Pašič v nasprotju z dr. Korošcem. Druga zapreka naši zunanji politiki je naša notranja politika, katero vodi minister Pribežević, izživajoč Hrvate s svojimi interviji in organizirajo radikalne provokatorske shode (n. pr. Banjaluki).

UKRAJINCI PORAZILI BOLJSEVIKE.

Kijev, 7. februarja. (Lj. k. u.) Ukrajinski tiskovni urad poroča: V bitki 20 km pred Kijevom so ukrajinski strelski polki zmagali nad boljševiki. Ukrajinska vlada, ki se je bila začasno preselila v Winnice, posluje zopet v Kijevu. Tudi v vzhodni Ukrajini so bili boljševiki poraženi. Charukov, Poltava in Jekaterinoslav so v rokah Ukrajincev. Kakor doznavamo, je vrhovno poveljništvo ententnih čet v Odesi obljubilo, da bo podpiralo boj proti boljševikom, in sicer v municiji in artiljeriji.

Stanislava, 7. februarja (Lj. k. u.) Ukrajinski tiskovni urad poroča: Poveljništvo čet, ki se bojujejo proti boljševikom, bo ba je prevzel francoski general Barthelemy.

Listnica upravnistva:

Gosp. Alojzij J., Gornjičgrad: Vašo dne 27. jan. oddano denarno nakaznico smo prejeli šele dne 5. februarja, in takoj isti dan oddali naročeni časopis. Kje v zadnjem času tako dolgo zastajajo denarnopostne pošiljke, nam žal ni znano.

Prispevajte za sklad S. L. S!

Stanovanjsko vprašanje v Ljubljani.

Zadnjič smo podali v glavnih potezih vodilne misli, ki naj bi bile splošno merodajne za končnoveljavno ureditev stanovanjskih razmer. Ako bi hoteli, da bi bila slika, ki smo jo podali, popolna, bi morali pač še marsikaj pripomniti, toda ker bi to presegalo stavljen nam meje, preidemo k praktičnem zgledu, ki ima za razmere na Slovenskem gotovo največji pomen, ter bomo pri njem sproti povdarili tudi ono, kar smo v prejšnjem članku opustili.

Gre za ureditev stanovanjskih razmer v Ljubljani. Da moramo odobrati vse pametne korake, ki imajo naznan od pomoči trenutni stanovanjski mizeriji, čeprav so morda za trajno ureditev tega vprašanja brezpomembni, je samo obsebi umljivo. V Ljubljani je sedaj naseljenih veliko ljudi, ki čakajo ugodne prilike, da bi se mogli preseliti v svoj domači kraj. Res povečujejo tudi taki gostje stanovanjsko bedo, vendar pa pri trajni ureditvi tega vprašanja ne pridejo v poštev. Da pa moramo kljub temu računati tudi za poznejšo dobo z velikim pomanjkanjem stanovanj, o tem ni — kot smo že zadnjič omenili — nobenega dvoma. Kako torej rešiti stanovanjsko vprašanje v Ljubljani tako, da bomo vsaj v glavnih potezih zadostili našim zahtevam?

Ljubljana je bila do sedaj provincijalno mesto, ter je ohranila dovolj znakov pristnega podeželskega značaja. Gotovo je, da vsega tega tudi sedaj ne bo zgubila, ter ne bo nastalo na njenem prostoru kar čez noč veliko mesto, vendar pa je gotovo, da se bo v tem oziru marsikaj izpremenilo, kar bo dalo Ljubljani bolj čisto mestni značaj, kot ga je imela dosedaj. V sredini bodo zrastle nove velike stavbe, predvsem uradi in trgovine, na periferiji pa — upajmo vsaj — bodo nastale nove tovarne in sploh industrijska podjetja.

Vse to pa zahteva popolnoma novo orientacijo v načrtu bodočega razvoja Ljubljane in le tedaj, če bo ta načrt dovolj velikopotezen in dovolj modern, bo mogel ostati daljšo dobo veljavni, sicer ga bo treba izpreminjati in popravljati, še predno se bo uresničilo. To dejstvo pa je za stanovanjsko vprašanje, zlasti če se oziramo na zahteve, ki smo jih stavili v prejšnjem članku, večje važnosti, kajti edino tedaj, če se bo začel ves načrt bodo-

tega razvoja dovolj prosto in velikopotezno, bomo mogli preskrbeti delavcem in uradnikom stanovanja, o kakršnih smo govorili.

Usodepolna napaka bi bila, ako bi hoteli v mestu samem pozidati potrebno število hiš, kjer bi moglo vse tiste družine ki so danes brez primernih stanovanj, dobiti nova stanovanja, ki pa bi bila napravljena in urejena po dosedanjem vzorcu. Rekli smo, naj se drži vsake stavbe, ki je namenjena za stanovanje, tudi primeren kos zemljišča, ki ga morejo stranke vzeti v najem, da ga obdelajo, ali sploh vporabijo, kakor jim to pač najbolj prija. Da v mestu samem to ni izvedljivo, o tem ne dvomi nihče. Gotovo je tudi, da je v mestu dovolj družin, ki bi se za kos zemljišča, najsi bo vrt ali karkoli, le malo zmenile, ker ne bi vedele, kaj naj store z njim, da bi imele od njega vsaj toliko koristi kot bi plačale najemnine. Na drugi strani pa je gotovo tudi dovolj takih, ki bi z največjim veseljem najeli stanovanje, s katerim bi dobili tudi kosček vrta, katerega bi pridno obdelovali.

Toda kje naj dobi človek v mestu kaj takega? Gotovo nikjer! Zato pa pojdi mo ven iz mesta, na Vič, v Šiško in še dalj v St. Vid, na Posavje itd. Komur je drago tihati v mestu, med večnadstropnimi hišami ter se boji svežega zraka, naj ostane tu, kogar pa vleče srce ven v naravo, temu dajmo priliko, da se mu izpolni njegova želja. V mestu naj ostanejo uradi, velike trgovine, banke itd., tu naj stanujejo bogatejši meščani, ki ljubijo mestno življenje v zimskih mesecih vsled gledišča, zabav in veselja, poleti pa gredo za cele mesece na deželo; delavec in uradnik, ki si z napornim delom služita v mestu svoj kruh ter nimata niti časa, niti denarja, da bi hodila za daljšo dobo na deželo, naj stanujeta zunaj, kolikor mogoče daleč, kjer se lahko vsaj v svojem prostem času prosto gibljeta, veselita in zabavata, ali pa tudi delata.

Ljubljani ni treba novih hiš po vzorcu stanovanjskih kasarn. Če dobimo kaj novega, naj bo res tudi lepo, monumentalno, ako pa izgine polagoma sem in tja kaka stara razpokana podrtija, ne bi prav nič škodilo, če bi na njenem prostoru nastal mesto nove moderne večnadstropne hiše lep vrt, ki bi veliko pripomogel k slikovitosti in prijaznosti mesta. Na ta način bi mesto dobilo polagoma popolnoma drugo lice kot ga ima sedaj, za urade, trgovine itd. bi pa ostalo kljub temu še vedno dovolj prostorov.

To je vse lepo, in morda ne bi bilo tako težko dobiti človeka, ki bi pritrldil našim misli, ko bi se le dela izpeljali. Poskusimo! Rekli smo: delavec in uradnik naj gresta ven na Vič, v Šiško, St. Vid, na Posavje itd. Da, toda kako in kje naj stanujeta, saj tudi v teh krajih ni primernih stanovanj? Res, kar čez noč se to ne bo dalo izvesti, vendar pa bi po našem mnenju ne bilo tako težko kot se morda mnogim zdi.

Prvo, kar bi bilo treba storiti, bi bilo, da se podaljša električna železnica v te kraje. Ni treba, da bi vozila redno ves dan. Zadostovalo bi za začetek par voz ob določenih urah, ko bi se vozili delavci in uradniki v mesto v službo in obratno iz mesta domov. V začetku bi bil promet sicer naravno razmeroma majhen, zlasti ker tudi v omenjenih predmestnih krajih — kot že rečeno — ni bogve koliko stanovanj, da bi se mogli delavci in uradniki tam naseliti. Toda to bi se v dveh, treh letih bistveno izpremenilo. Ob električni železnici, oziroma ob cesti, bi hitro vstale nove hiše, namenjene za stanovanje delavcev in uradnikov in v najkrajši dobi bi bilo stanovanjsko je največ vredno, tako rečeno, da bi smeli je največ vredno, tako rečeno, da bi smeli biti s to rešitvijo v resnici zadovoljni.

Toda to je račun brez krčmarja! Da, tudi na tem je nekoliko resnice; ampak, če vpoštevamo, da spada razširjenje omrežja električne železnice že samo ob sebi med vprašanja, ki se morajo v najkrajši dobi rešiti, potem bi bilo pač škoda, ako ne bi tega storili tako, da bi s tem pripomogli obenem k rešitvi prav tako važnega stanovanjskega vprašanja. Polovničarstvo bi bilo v tem oziru še dražje kot temeljita izprememba, ki bi odpomogla za daljšo dobo najnujnejšim potrebam. Jasnó je, da bi se ves našt, ki smo ga razvili, ne dal naenkrat izvršiti, temveč bi ga bilo treba stopnjema uresničevati.

Potreba, da se vpelje električna železnica v Šiško, je vedno večja in kljub težavi s prehodom preko južne železnice, bo treba to vprašanje kmalu rešiti. Da pa se da to izvršiti, zlasti še v slučaju, če bi se električna železnica podaljšala preko Šiške ven proti St. Vidu, o tem ni dvoma. Vprašanje prehoda preko južne železnice bi lahko celo odpadlo, ker bi se dalo tako urediti, da bi bila proga onstran železnice, dokler se južna postaja ne preloži bolj daleč iz mesta, samostojna, tako da bi občinstvo pri prehodu presedalo v druge vozove.

S podaljšanjem električne železnice na Vič pa itak ne bi bilo poleg finančnega vprašanja nobenih posebnih težkoč.

Ta dva podaljška bi za enkrat morda že zadostovala, sčasom pa bi se zveza v mestno okolico izpopolnjevala in namesto da bi se sredi Ljubljane poslopja drenjala in tiščala drug drugega, bi mesto dobivalo vedno bolj slikovito lice, njegova okolica pa bi rastla in pridobivala tudi na blagostanju. Seveda bi se morale vršiti vse te izpremembe in ves ta razvoj po cnotnem načrtu, ker bi mogli edino tako preprečiti, da ne bi nastala nova predmestja po vzorcu sedanjih, temveč bi se pri tem vpoštevale vse zahteve glede stanovanj kot smo jih zadnjič razvili.

Opozoriti hočemo samo na nekatere najvažnejše točke, katerim bi bilo treba pri tem načrtu posvetiti še posebno pozornost. O splošnih zahtevah glede stanovanj za uradnike, kakor tudi za delavce smo govorili v prvem članku. Tam smo tudi povdarili, da nam delavski okraj in predmestja kot so nastajala zadnja desetletja zlasti v industrijskih mestih in trgih, ne morejo biti vzor, še manj, da nas niti za silo ne morejo zadovoljiti. Če smo in hočemo biti res demokratični, potem mora tudi v tem oziru izginiti meja med proletarci ter med srednjimi »višjimi« sloji. In to bi se dalo po našem mnenju prav lepo doseči, če bi skrbeli za to, da bi se nova okolica mesta razvijala tako, da bi našli tam primerna stanovanja vsi sloji, zlasti pa delavci in uradniki.

Ta misel pa ne izvira morda iz pretiranega teoretično-demokratskega mišljenja, temveč ima važno praktično ozadje. Razlika med delavcem in uradnikom se ne da zatajiti, pa naj se končno njuni dohodki popolnoma zenačijo. Način življenja obeh se bo vedno precej ločil, ker je tudi popolnoma prav, če se loči. S tem ne trdimo, da velja eden bogve koliko več kot drugi, temveč priznavamo le to isto razliko, ki temelji v vzgoji, izobrazbi, ter sploh v vsem individualnem življenju. Namesto pa, da bi to nujno razliko le še ostrili in večali, moramo gledati, da jo kar najbolj mogoče premostimo in zmanjšamo. Mesto da bi se delavec in uradnik odujevala drug od drugega, jih moramo zblížiti, ker so tudi njuni interesi precej sorodni in ker se s svojimi telesnimi in duševnimi močmi lahko strneta v močno enoto.

To ima tudi v gospodarskem oziru precej velik pomen. Rekli smo, da je treba stanovanjsko vprašanje tako rešiti, da si bosta mogla delavec in uradnik pripravi ne le stanovanje, temveč primeren dom. Ker moramo računati s tem, da bi bilo treba združiti pod eno streho po dva ali tri take domove, bi naleteli na precejšnje težave, ako bi hoteli delavske in uradniške domove strogo ločiti. Vrt, ki spada k hiši s par uradniškimi stanovanji, je težko tako razdeliti, da bi bile vse stranke zadovoljne, ker imajo približno vse enake želje in potrebe. Ako pa nastanimo v tako hišo tudi eno delavsko rodbino, dobi cela stvar popolnoma drugo lice. Dočim si izgovori uradniška družina tisti del vrta, ki služi več za lepoto ter morda za razvedrilo in oddih, ima za delavsko družino gotovo več pomena, da prevzame tisti kos zemljišča, ki je namenjen obdelovanju in ki ji donasa stvarne dohodke. Na takem zemljišču ima delavec ob prostem času tudi vedno priliko, da se lahko posveti koristnemu delu ter si tako tudi izven službenega časa kaj pridobi. Podjetjem in pridnim rokam bi bila tudi sicer ravno s tem, da bi stanoval delavec in uradnik v isti hiši, dana ugodna prilika za postranski zaslužek, ker bi delavec na primer od svojih pridelkov z vrta lahko marsikaj prodal uradniku, ali pa mu v prostem času opravil razna malenkostna domača dela, ki jih tudi sicer itak treba dobro plačati. Vse to so sicer, navidezno vsaj, malenkosti, vendar bi se bilo treba tudi na to ozirati ter vpoštevati tudi take reči. Če sta št. viška in posavska mlekarica redno vsak dan vozile v Ljubljano svoj voziček z mlekom, par jajci in različno zelenjavo, zakaj ne bi ta ali oni prodal v domači hiši, kar je mimogrede pridelal na svojem vrtu ali njivici? In zakaj ne bi bila to ravno delavčeva žena? —

Toda to vodi predaleč! Opozoriti smo hoteli tudi na različne gospodarske posledice, ki bi sledile izvršitvi našega načrta. Da ne bi šlo vse tako gladko kot smo opisovali, to je jasno. Vendar pa lahko rečemo, da bi storili velik korak naprej, če bi vodilne misli, ki smo jih podali v naših dveh člankih vsaj načelno uresničili. Koristili bi s tem Ljubljani in njeni okolici, koristili pa bi zlasti delavcem in uradnikom, ker bi jim pomagali, da bi imeli ono, česar si vsak človek želi, namreč primeren dom.

Obča pridobnina za l. 1918

Uradno nam poročajo:

Kakor znano, je priredba pridobnine v zmislu avstrijskega zak. o oseb. dav.

teoretično zamišljena tako, da se porazdeli zakonito določena celokupna vsota (»glavna vsota«, prim. § 11. zak.) Najprej na »davčne družbe«, ti delni zneski, takozvani družbeni kontingenti, pa potom repartitije na davkoplačevalce. Želeč zvišati glavno vsoto, je bivše avstrijsko finančno ministrstvo to delo za leto 1918 toliko časa odlašalo, da ga je končno prehitel državni preobrat. Naši vladi je bilo torej rešiti vprašanje, ali naj izvrši za svoje področje lastno kontingencijo ali pa si na drug način pomaga iz zapreke, ki se je pojavila vsled omenjene zamude.

Načelno bi bilo gotovo, voliti prvo pot. Težkoče izpeljave so celoma nepremagljive — laška okupacija in negotovost političnih mej na Koroškem in Štajerskem, deloma pa so v sedanjih razmerah, ko se nedostaja statističnih in podobnih stvarnih pripomočkov, tako velike, da bi se že itak hudo zamaknela priredba zavlekla še za precejšen čas, ko bi se kontingentacije resno in temeljito lotili, ne pa je vzeli kot gole formalnosti, da se zadosti črki zakona. Iz tega razloga se je naša vlada v popolnem soglasju z mnenjem, ki se je izrazilo tudi od ugledne strani, stoječe izven finančne uprave, odločila za to, da za leto 1918 opusti kontingentacijo, ki sama po sebi ni najboljši plod avstrijskega davčnega zakonodajstva. S kontingentacijo pa odpade obroč, ki veže ves mehanizem priredbe, in ker je korenita reforma v tako kratkem času tudi izključena, ni preostajalo drugega, kakor da se priredba za leto 1917 kolikor mogoče obdrži tudi za leto 1918.

V to svrhu določa naredba. Uradni list štev. 337, da je vobče predpisati pridobnino s tistim zneskom, kakor za leto 1917. Ker se je pa odmera za to leto izvršila z ozirom na obratne razmere leta 1916., in ta podstava v posameznih slučajih ne bo več odgovarjala zahtevam pravične in enakomerne porazdelbe davka, dovoljuje naredba, da se izjemoma na predlog davkoplačevalcev, ali pa, ako davčno oblastvo spozna to za potrebno, uvede nova priredba, ki bodejo za njo merodajne obratne razmere l. 1917. Davkoplačevalci, ki se žele poslužiti te možnosti, morajo pa vložiti predpisano pridobninsko izjavo, in sicer najpozneje do 17. t. m., sicer njih predloga ni več treba upoštevati. Za vse druge odpade ta za leto 1918 pridobninska izjava in priredbeno postopanje sploh, izvzemši, da je davčno oblastvo to izrecno odredilo.

Posli davčnih komisij.

Uradno smo prejeli:

V uradnem listu od 3. t. m. se razglša pod št. 336 naredba celokupne Narodne vlade, ki se tiče poslov davčnih komisij in ki določa v členu I., da se dosedanja kranjski komisiji II. stopnje — pridobninska deželna komisija in dohodninska prizivna komisija — razpustita in mesto njih ustanovita novi komisiji za vse območje finančnega deželnega ravnanstva v Ljubljani, torej tudi za štajersko in koroško ozemlje, kolikor pripada naši državi. Ta odredba je bila absolutna potreba. Za navedeno ozemlje je namreč z državnim preobratom ipso facto prenehala kompetenca doželnih komisij v Gradcu in Celovcu, kranjskima komisijama v njih stari sestavi kot izraženima regijalnima instancama se pa štajerski in koroški okraj kratko in malo tudi niso mogli podrediti. Ustanoviti se je moral torej zanje nov prizivni forum v pridobninskih in dohodninskih zadevah, ta pa bodita v smislu naredbe št. 336 razširjeni in preustrojeni komisiji II. stopnje v Ljubljani. Izmed detajlov člena I. je obnege interesa samo to, da odpošlje mesto deželnih zborov, dokler ne dobimo zanje ustavnega ekvivalenta, poverjenik za notranje zadeve gotovo število članov, in sicer v prav tistem razmerju, kot dosedaj deželni zbori. Da sta se ustanovili za vse območje finančnega deželnega ravnanstva enotni komisiji, je upravičeno ne samo po upravno-tehničnih in davčno-političnih ozirih, marveč tudi po tem, da nimamo nobenega povoda, umetno vzdrževati stari avstrijski regionalizem.

Še mnogo važnejši od člena I. je člen II., katerega kratka vsebina je ta, da preide v prvi instanci priredba občne pridobnine in dohodnine (davka za vojne dobičke) za časno v roke davčnih oblastev. Sedanje komisije datirajo po svojem jedru še iz predvojne dobe. Gospodarske in kočno tudi politične razmere so se pa od takrat tako temeljito spremenile, da so komisije v svoji današnji sestavi pravi anahronizem, ne glede na to, da je marsikatera le še za silo sklepčna in da starejši člani še z vso umiljivo naveličanostjo opravljajo svoje posle. Razpust starih komisij je torej neizogiben, hoteč pa sestaviti nove, je morala vlada uvaževati še drug zelo nujen upravni postulat, in ta je, da davčna oblastva, katerih osebe se je v vojni dobi

porabljaló v vse mogoče administrativne svrhe, dobi končno nekoliko duška in spravijo priredbeni aparat vsaj približno zupel v normalni red. Znana stvar je in tudi razsodni davkoplačevalci se čim dalje tem bolj pritožujejo, da je treba na najnavadnejšo odmero, kaj šele v kompliciranih slučajih, čakati po celo leto in več. Da take zamude niso v prid niti državnemu zakladu niti rednim davkoplačevalcem, je jasno, in razmere kriče po remeduri. Ta pa je sedaj, ko se iz drugih razlogov borimo s personalnimi težkočami, mogoča le na ta način, da se davčna oblastva za nekaj časa posvetijo izključno priredbenemu delu. Baš v tem oziru bi pa bila sestava novih komisij in z njo združene volitve še ena in zelo občutna zapreka več, ne glede na to, da so volitve v okupiranih in obmejnih okrajih kratke in malo neizvedljive in da je več kot dvomljivo vprašanje, je li so razmere sploh že godne za volitve v strogo upravne zastope.

Če se je vlada iz teh razlogov odločila za začasni razpust komisij I. stopnje, da si ceni v komisijonelni priredbi eno najvažnejših pridobitev modernega davčnega prava, sme pač pričakovati tudi od občinstva, da se bo sprijaznilo s to odredbo, tembolj, ker je lahko uverjeno, da se bodo razpisale volitve čimprej, če le mogoče že za leto 1920. Za prehodno dobo je dala deželna vlada vsem oblastem z odlokom od 4. januarja 1919, št. 769, primerna navodila, ki se v bistvenih točkah glase takole: »... tem več pa mi je na tem, da se ta provizorij ne izkoristi ali celo zlorabi v enostranske fiskalične namene. Čim večjo odgovornost prevzamemo po naredbi (št. 336) davčna oblastva napram državi, da dobi zadnjo krono, ki ji gre v zmislu pametno in pravično uporabljenega zakona, tem skrbneje se morajo varovati vsega, kar bi moglo vzbuditi v prebivalstvu nezaupnost in tisti čut brezpravnosti, ki ne bi bil za bodočnost naših davkov nič manj usodepoln, nego slabi zgled nepoštenih patentov, ki jih davčna oblast ne zna zadeti. Ravno formalna olajšava priredbe, ki jo prinaša naredba, opominjaj davčna oblastva, da v materijalnem oziru še z večjo skrbnostjo in vestnostjo izvedejo priredbo in v to svrhu kolikor mogoče vzdrže zvezo s tistimi člani razpuščenih komisij, ki so se odlikovali po svoji objektivnosti, zanesljivosti in poznavanju krajevnih razmer. Zakon nudi oblastvom možnosti dovolj, da si zasigurajo sodelovanje takih elementov in jih zaslišijo kot izvedence, zaupnike itd. v vseh dvomljivih, zlasti pa v tistih slučajih, kjer je po zakonu predpisan ukrep cenilne komisije. Pričakujem od davčnih referentov, da se bodo te možnosti kar največ poslužili in dali dotičnikom — njih lojalnost napram državi predpostavljamo — brez razlike narodnosti priložnost, da se vsaj tem potom udeleže priredbe.«

Aprovizacija.

a Slanina se nakazuje pri mestnem magistratu vsako sredo in soboto. Kilo-gram stane 22 K.

a Pri mesarjih se bo dobilo v soboto po 10 dkg govejega mesa na osebo. Stranke morajo prinesiti seboj izkaznice za meso. —

Našla se je pred tremi tedni denarnica z uro. Dobi se pri Gospodarski zvezi na Dunajski cesti.

Pogreša se Jožef Hauptman iz Šmartnega pri Litiji, službojoč pri bivšem c. i. kr. 17. pp., kateri je bil ujet leta 1914 v Galiciji. Zadnji čas se je nahajal v Jekaterinburgu v Rusiji. Kdor izmed vračajočih se ujetnikov bi kaj vedel o njem, se prosi, da poroča proti povračilu stroškov o njegovem sedanjem bivališču na naslov: Fran Hauptman, Šmartno pri Litiji.

Kdo ve o Henriku Košuti iz Volčje Drage pri Gorici? Služil je pri 22. pp. Zadnjič je pisal s poti v Galicijo 11. aprila leta 1915. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči njegovi ženi Karolini Košuta, Gorenja vas 21, p. Šmarjeta, Dolenjsko.

Prošnja. Kdo izmed vračajočih se ujetnikov iz Rusije vé kaj o Ivanu Kisevec, ki je služil pri 17. pp., 9. komp. Ujet je bil leta 1914 v Galiciji in se je nahajal v ruskem taboru: Kriegs-lager št. 16.612, Tomsk, Rusija, Sibirija v Mali Aziji. Zadnjič je pisal iz Sibirije 1. 1917. Kdor vé kaj o njem, prosim, naj sporoči Mariji Kisevec, Lončarska steza 6, Ljubljana.

Prošnja. Domobranec Franc Snedic iz Bobovka pri Kranju se je nahajal leta 1917. kot vojni ujetnik na Ruskem, baže v neki bolnišnici v Veseloja Gora — Eka-terinoslaw. Ker pa od tega časa ni o njem zanesljivih poročil, se prosijo vsi bivši vojni ujetniki, da sporočijo zanesljive vesti o Snedicu na naslov: Zdravko Koren, Ljubljana, Ravniharjeva ul. 3. Ker sta mati in žena pogrešanega popolnoma obupani, naj se ta prošnja blagovoli upoštevati.

— Za begunce. Išče se begunska družina, vajena obdelovanja vinogradov. Pogoj so jako dobri. Sprejme se tudi takoj služkinja za domači posel z mesečno plačo 40 do 50 kron. Potni stroški se povrnejo. Natančnejša pojasnila daje Posredovalni urad za begunce SHS v Ljubljani, Dunajska cesta 38.

Gospodarske novice.

g Padanje vrednosti krone. Tečaj avstrijskih kronskih not je v inozemstvu zopet padel. V Curihu je padla cena kroni na 28.85, kar proti predvojnemu stanju znači nazadovanje za 75 centimov. Slično je v Amsterdamu. Tu je preteklega četrtka stalo 100 kron 15.45 holandskih forintov, a v soboto samo 14.20 holandskih forintov. To je najnižji tečaj, ki ga je sploh imela kdaj krona. Poslabšanje krone je nastopilo sporedno s padanjem marke. V Curihu stane 100 mark 57.75 frankov, v Amsterdamu 28.15 hol. forintov. Razlog padanju kronske valjave leži v neprestanem tiskanju bankovcev od avstro-ogrske banke.

g Emisija delnic Hrvatske poljedelske banke v Zagrebu. Ravnateljstvo te banke je razpisalo izdajo novih delnic za 1 milijon kron, tako da bo znašala celokupna delniška vsota 5 milijonov kron.

g Cena soli v Dalmaciji. Za sol iz Krke in bode morsko sol je določena cena od 40 K po kvintalu, za sivo morsko sol 30 K, za soljenje rib 20 K.

g Osjek ne dobi žitne borze. Židi v Osjeku so hoteli koncentrirati več žitni promet Jugoslavije, posebno oni Bačke,

Banata in Baranje, pri sebi v Osjeku. No, nakana se jim ni posrečila, ker niti poverjenik za trgovino v Zagrebu, niti sedanjí skupni trgovinski minister jim nista hotela potrditi pravil za njih borzo. Kot poročajo iz Beograda, se osnuje glavna jugoslovanska žitna borza v Novem Sadu.

g Koliko vojnega posojila je podpisala Hrvatska. Hrvatski denarni zavodi so podpisali 348 milijonov kron ogrskega vojnega posojila, a 17.5 milj. kron avstrijskega. Privatniki v Zagrebu in na Reki so podpisali 19.5 milj. ogrskega in 1 milj. avstrijskega posojila.

g Plačevanje dolgov v Srbiji, nastalih med okupacijo. Uradno poročajo iz Beograda: V seji kasacijskega sodišča so sklenili, da se imajo povrniti oni dolgovi, ki so nastali za časa okupacije Srbije in so sklenjeni v kronski valjavi. v razmerju tedanje vrednosti krone in ne sedanjega kurza. Ta odločitev se nanaša tudi na pogodbe iz najemnin in nakupa, ki so računane v kronski valjavi.

g Zagrebska borza deluje že precej časa, kljub temu da ni še, kakor so navadno druge borze, kot taka potrjena od vlade. Sedaj so si pomagali na ta način, da je »Trgovački dom« otvoril sekcijo za promet z efekti. Sedaj se bo pa ta časna ureditev preustrojila v pravo borzo. Pravila so že odobrena. Ustanovi se tudi blagovna borza.

g »Vukovarska predilnica in tkalnica d. d.« se imenuje podjetje, ki se je ustanovilo te dni z glavnic 6 milijonov kron. Družba je prevzela predilnico grofa Eltza,

ki je izdelovala konoplino predivo in ga pošiljala v inozemstvo, odkoder je potem prihajalo nazaj izgotovljeno platno. Sedaj bodo surovino predelovali doma in dali domačim ljudem za služko.

g »Slavija« d. d. za lesno industrijo in uvoz blaga. V prostirih Hrv. trgovinske banke d. d. je bila 31. jan. 1919 konstituirajoča skupščina »Slavije«. Osnovatelji društva so Hrv. trg. banka, Hrv. podružnica delniškega društva za lesno trgovino in Kern Co. Limited, New Orleans. Delniška glavica je ustanovljena na 2 milijona kron, od kojih je pa samo za 1 milijon kron delnic emitiranih. V ravnateljstvo so voljeni gg. Makso Antić, Vladimir Arko, Herman Neumann, Berthold Schik in Josip Schwarz. Društvo se bo bavilo z vsemi granami lesne trgovine, prevzame v prvi vrsti žage in gozdove Hrv. podr. deln. društva za lesno trgovino, ali se bode vsled svoje zveze s Kern Co., Ltd., New Orleans pečala tudi z uvozom blaga iz Amerike ter bode izkoristila na ta način svoje zveze s Severno Ameriko na korist domače industrije.

g Kisik. Poverjenik za narodno gospodarstvo štajarske deželne vlade sporoča, da more dostaviti kisik v poljubni množini. Vsi obrtniki, tovarne in drugi reflektantje so naprošeni, naj takoj sporočijo Prehodnogospodarskemu uradu v Ljubljani, Turjaški trg št. 1, potrebne jim množine kisika. Prehodnogospodarski urad bo potem s svoje strani ukrenil vse potrebno glede izvoznega dovoljenja iz Nemške Avstrije.

g Vosek. Prehodnogospodarski urad ima na skladu nekaj voska. Obrtniki in drugi reflektantje naj sporočijo potrebne jim množine naravnost Prehodnogospodarskemu uradu v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Dr. Ivan Grafenauer: Kratka zgodovina slovenskega slovstva, II. del. Cena broširani knjigi 6 K. V tem delu je avtor razvil v krepkih in jedrnatih potezah razvoj najnovejšega slovenskega slovstva do današnjih dni. S čudovito silo nas pisatelj pelje mimo viharnih revolucijskih marčnih dni in nas naenkrat postavi pred začetnike novega časa. Od tu naprej pridobiva knjiga na lepoti in moči. Nastopi Levstik, poleg Prešerna drugi slovenski ženi. Njegovo delo rodi nove mlade sile, čisto novi talenti se pojavljajo pred našimi očmi. Od Stettarja tja do Cankarja in Zupanciča, nepretrgana vrata kratkih, temeljitih biografskih skic. V tej knjigi je Grafenauer prekosil uspeh svojega prvega dela. Stilistično se je visoko povzpelo in je ovil celoto v priklupno obliko. Posamezni odlomki, posebno oni o Levstiku, Mešku in Cankarju so pisani čudovito prožno in uglašeno. Je to način pisanja, ki smo ga tako pogrešali pri naših kulturno-znanstvenih spisih. Grafenauer je s to knjižo stopil pred nas vse večji in se je povzpelo do prvega našega literarnega zgodovinarja.

Kdor še prvega dela nima, naj si omisli oba skupaj vezana. Oba skupaj veljata 14 K in se dobijo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Laneno olje se prodaja v večji množini po zmerni ceni. — Istotam francoske znamke. — Izvratno kolo. Ponudbe pod kolo 931.

Iščem stanovanje v Ljubljani: 2 sobi in kuhinjo ali za namen za enako v Gradcu. Ponudbe pod Stanovanje, Gradec 807 na upravo tega lista.

Moko za krmo živini po 1 K kilogram ima na prodaj trgovina s semeni Sever & Komp. Ljubljana.

Mehovano mesečno sobo išče za sobni uradnik. Ponudbe pod »Uradnik« na I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod, Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Francovo nabrežje št. 5.

500 kron nagrade dobi, kdor stanovalje z 1 ali 2 sobama in kuhinjo za takoj ali za 1. marec 1919. Tudi se išče skadišče za delavnico ter se dobi za isto 500 kron nagrade. Naslov pove uprava lista pod št. 893.

Pohišstvo

od priprostega do najfinjšega izdelka priporoča po solidni ceni FRAN ŠKA-FAR, Ljubljana, Rimska cesta 16. Stavbeno in pohištveno strojno mizarstvo

Oglje

okoli 30 vagonov, je naprodaj. Ciril Zagoro, Sunja, Hrvatsko.

Civilna obleka popolnoma nova z dvojnimi hlačami se proda. Vprašati Marjanščič, soba 34, od 2.—4. popoldne.

Gostilna se išče na račun ali v najem. Tozadevne ponudbe na trdnj. T. Novotny, Ljubljana, Dunajska c.

Majhen voz (zapraviljivec) za majhnega konja kupi Davorin Tomažič, Meste 75 pri Ljubljani.

I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc Ljubljana Francovo nabr. št. 5.

Več dobrih pisalnih strojev (Oliver, Remington visible) prodaj

Popravila pisalnih strojev ter kontrolnih blagajen izvršuje točno in strokovnjsko Franc Bar, Ljubljana, Francovo nabr. št. 5.

Ivan Štefė.

Zemski ostanki prebalega pokojnika se propeljejo jutri, v soboto, dne 8. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na Miklošičevi cesti št. 8 na pokopališče k Sv. Križu.

Nepozabnega rajnika priporočam v blag spomin. Ljubljana, dne 7. februarja 1919.

Globoko žalujoča soproga: Franja Štefė.

Prda se elegantna oprava za spalno sobo. Naslov pove uprava lista pod št. 909.

Gospodična izurjena šivilja želi šivati v svoji doma. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 844.

Mizarskega učenca krepke postave sprejme Alojzij Kane, Gameljus, p. št. Vid nad Ljublj.

Resna ženitna ponudba. Mladnik, 33 let star, rokodelc, s 7000 K gotovine in hišico brez dolga, želi v svrhu ženitve znanja z gospodično ali vdovo brez otrok. Le resne ponudbe pod šifro Pomlad 943 na upravo lista.

Učenca krepkega, pridnega in zdravega ter iz boljše hiše, iščem za takoj za trgovino manufakturne in galanterijske stroje. Oskrba v hiši. — Ponudbe pod S. V. 1858-925 na upravo tega lista.

Seno dobro, za govedo ali za konje, 2000—4000 kg se proda. Več pove uprava lista pod št. 957.

Dovoljujem si naznaniti, da sem zopet otvoril svojo prvovrstno delavnico za popravilo pisalnih strojev

ki je bila svoječasno priključena pri trdnji Oliver Trading Office.

Moja več nego 20 letna praksa in vsestransko priznanje jamči za solidnost in izvrstno delo, kakor tudi, da bodem vsem zahtevam v najvišji meri zadostil.

Ob enem priporočam cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih barvanih travkov za različne stroje, ogljenega papirja i. t. d.

Z vsem spoštovanjem se priporoča Leopold Zwolinski, mehanik specializirani za pisalne stroje, Ljubljana, Gradišče 10.

Najboljše naložite kapital!

ako kupite samo 15 minut od CELJA nahajajoče se vinogradno posestvo.

z lastno privozno cesto v krasni prisojni legi. Gospodski dom z osmimi sobami in vsemi pritliklinami, hlevi in pristavo, 18 oralov zemlje, od tega 4 orali vinograda, 6 oralov travnikov, sadovnjak (žlahtne jablane, slive, breške, kostanj) 3 1/2 orala plodonosnih njiv ob Savinji, ostanek gozd za sekati, bukve, hrast in smreke. Proda se z živino in orodjem le radi izselitve za K 160.000. — Vpraša se pri baronu PASETTI v Celju, Starigrad štev. 38.

Kontoristinja

z daljšo prakso, stenotipistinja, slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožna, se za tovarniško podjetje išče. — Reflektantinja, ki so poleg tega tudi hrvaščine veščje, imajo prednost. Ponudbe naj se oddajo pri upravi lista pod šifro »Takojšnji nastop« 953.

Resna ženitna ponudba. Mladnik, 33 let star, rokodelc, s 7000 K gotovine in hišico brez dolga, želi v svrhu ženitve znanja z gospodično ali vdovo brez otrok. Le resne ponudbe pod šifro Pomlad 943 na upravo lista.

Učenca krepkega, pridnega in zdravega ter iz boljše hiše, iščem za takoj za trgovino manufakturne in galanterijske stroje. Oskrba v hiši. — Ponudbe pod S. V. 1858-925 na upravo tega lista.

Oklic.

Na predlog dedičev po JOZEFU HÖFFERLE, bivšem urarju iz Kočevja; vrši se po podpisnem sodišču dne 12. februarja 1919 in po potrebi tudi prihodnji dan, vsakokrat od 9. ure dopoldan dalje v hiši št. 84 v Kočevju prostovoljna prodaja potom javne dražbe v zapuščini Jozefa Höfferle spadajoče zaloge urarskega in zlatnarskega blaga, dalje gramofonov, gramofonskih plošč in drugih potrebščin, dveh stručnic za fina mehanična dela, sobne in prodajniške opreme, perila in obklete motornega kolesa z opremo. Cenilna vrednost cele zaloge znaša 20.000 K.

Sprejeti najboljši ponudek je plačati takoj sodnemu odposlanecu, združbene predmete so združitelji dolžni prevzeti in odnesti še isti dan.

Kr. okrajno sodišče v Kočevju, dne 4. februarja 1919.

Dražbeni oklic.

Lesne barake se bodo potom javne dražbe prodale in sicer:

Dne 10. t. m. ob 3. uri dopoldne v Drenovgriču pri Vrhniki na posestvu Jerneja Janša št. 10, 1 velika baraka.

Dne 11. t. m. ob 9. uri dopoldne v Domžalah in okolici več vojaških barak in lesenih stavb.

Dne 12. t. m. ob 10. uri dopoldne v Mekinjah pri Kamniku 4 velike in 1 mala baraka.

Dne 13. t. m. pričenši ob 2. uri popoldne v Kranjski gori

10 velikih lepih barak.

Dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne pri Sv. Katarini pri Trzinu 1 baraka.

Kupnino je položiti takoj v gotovini. Komisija se snide ob zgoraj določenem času na licu mesta, oziroma v občinskem uradu.

Za vodstvo stvarne demobilizacije: Jelenc, stotnik.

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je naša ljubljena soproga, oziroma zlasti mamica, hči sestra in svakinja, gospa

Ana Štular roj. Jeglič

večkrat previdena s tolažili sv. vere po daljši bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice bo v nedeljo, dne 9. februarja ob 10. uri dopoldne.

Podbrezje-Ljubljana, dne 7. februarja 1919.

Žalujoča družina: Štular, Jeglič, Erman.

Nogavice katere se nahajajo pri podpisanih trdnji za dalj časa v popravilu, naj blagovolijo cenjeni naročniki kmalu odvzeti. V nasprotnem slučaju se bo smatralo, da se na te ne reflektira več, in so bodo po preteku 14 dni oddane revnejšem slojem. Fran ŠKA, strojnapiletilna industrija v Ljubljani, Sodna ulica 7.

Deklina v starosti 14 let, ubožnih staršev se sprejme v pomoč pri domačih delih v popolno oskrbo pri boljši družini na deželi. Družina je brez otrok. Ponudba pod Nadučitelj 878 na upravo tega lista.

Velika vina letnikov 1917 in 1918 je množina vina naprodaj. Naslov pove upra lista pod šifro VINE 864

Suhe gobe in poljedelska semena plačuje po najvišji ceni Sever & Komp., Ljubljana.

Zahvala. Za vse dokaze sočutja v bolezni in smrti našega ljubega soproga, oziroma očeta, gospoda Ivana Legata kakor tudi za udeležbo pri pogrebu se prav iskreno zahvaljujemo. Posebej g. dr. Ign. Jelovšku za požrtvovalno skrb in tolažbo ves čas dolge in mukepolne bolezni, pred duhovščini, požarni bratmi in obč. odboru najlepša hvala. V Lescah, 6. febr. 1919. Žalujoči ostali.

Zahvala. Tem potom bodi priručna zahvala izrečena vsem, ki so povodom izgube naša nepozabne Mary Čadež izkazali kakorkoli svoje sočutje. Posebna zahvala velja tistim, ki so rajno tolikrat obiskovali v dolgi bolezni in IL. Marijini kongregaciji pri č. uršulinkah v Ljubljani za častno udeležbo pri pogrebu in za v srce segajoče žalostinke. Bog, povrni stoterno! Ljubljana, 6. febr. 1919. Žalujoči ostali.

Potrli neizmerno bolesi javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je danes ob 4. uri popoldne, previden s tolažili sv. vere, naš predragi soproga, najboljši oče, tast itd., gospod Rihard Dolenc vodja deželne kmetijske šole v pokoju, častni občan na Šlapu, hišni posestnik v Novem mestu v starosti 70 let mirno v Gospodu zaspal. Pogreb predragega ranjkega bode v petek, dne 7. svečana t. l. ob četrti na pet popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. Sveta maša zadušnica se bode brala v soboto, dne 8. svečana t. l. ob 8. uri zjutraj v kapiteljski cerkvi. NOVO MESTO, dne 5. svečana 1919. Terezija Dolenc roj. Pasta, soproga. Ciril Dolenc, ravnatelj dež. prišl. delavnice, Dr. Metod Dolenc, sodni svetnik, Dragojin Dolenc, kapetan 87. pešpolka, sinovi. Ljudmila Dereani, Olga Skaličky, Pavla Dolenc, hčere. Dr. Ernest Dereani, prakt. zdravnik, Bohuslav Skaličky, vinarski nadzornik, zeta. Matilda Dolenc roj. Lončar, Marija Dolenc roj. Schnerch, Marija Dolenc roj. Hefner, snaha. Vanda, Ivana, Matijanko in Tonče Dolenc; Mici Dolenc; Karmen Dereani; Zdenko, Bogo in Didi Skaličky, vnuki in vnukinje.

Resna ženitev.

Mladenič veseloga značaja, 25 let star, trgovsko nabravljen, zelo premožen, samostojen, želi poročiti značajno gospodino ali izobraženo kmetko deklico. Ljubezna prva — premoženje stranska stvar. Tajnost castna zadeva. Samo resne ponudbe, če mogoče s sliko, pod »Denar stranska stvar 939« na upravo lista.

VILA

z 8-10 sobami, velikim vrtom in če le možno, s pripadajočim poljem in travniki, se želi kupiti proti plačilu v gotovini event. se vzame v najem na Bieda ali v okolici Novega mesta. Cenj. ponudbe pod S. G. 27 934 na upravo lista.

Zamenja stanovanje z dvema velikimi sobama in kabinetom za večje stanovanje z električno lučjo. Več oove uprava Sloveca pod Ceno stanovanje 941.

Priloga se tvrdka

Jos. Petelinc
Ljubljana Sv. Petra nasip 7.

Zaloga sivinskih sivojev in njih posameznih delov, igel in olja. Istotam se prodaja: steklo za izločbene omare (belgijsko steklo), kompletno z valjčnimi zastori, mere: 135x184, 63x184, 59x184, in ena rabljena 90x162. umman

U službo se sprejmejo:

pridna mož in žena brez ali z odraslimi otroci, navajena dela pri kravah, neoženjeni blapci in ena deklica, katera zna kuhati za družino. Da se popolna hrana in dobro plačilo pri »oskrbništvu graščine Zaloga« p. Petrovca pri Celju.

I. jugoslovanska tovarna**palle**

v Sunji — Mrvatsko

priloga vse vrste lepo izdelanih, finih in cenih sprehajalnih palle na drobno in debelo, po najnižjih dnevnih cenah. Vzorci pošilja po povzetju.

Kdor se želi seznaniti z

razmerami v Bosni

naj se naroči na dnevnik

Jugoslavija

Sarajvo, Čukovića ul. 7.

Naročite ga za mesec dni (K 450) in uverjeni smo, da ga boste naročili tudi nadalje. (Polovico leta stane K 27— celo leto K 54—.

V Ljubljani morete dobiti časopis v trafiki gospe Zalko Severjeve.

Pohišivo za eno veliko, ozir. dve sobi (kompletna garnitura), fino delo z marmorn. ploščami, se takoj prodaja. Več pove uprava Sloveca pod št. 894.

Varuhinja, zanesljiva in dobrošrna, stara 25 do 40 let. Dobra plača. Naslov pove uprava »Slovenca« 356

Mala trgovska hiša v jako prometni ulici v Ljubljani se prodaja. Naslov pove uprava Slov. pod št. 863.

Avst. vojno posojilo italijanske lire in rumunski okup. denar se kupuje od 9. do 12. dop. in od 3. do 6. pop. v Solenburški ulici 7 v Ljubljani (nasproti glavne pošte) I. nadst. desna vrata 12. V Kranju se posreduje v vili Skrem št. 66.

Mlad trgovski pomočnik išče mesta trgovini ali kot potnik. Naslov pove uprava Sloveca pod št. 388.

Javna dražba pohišiva, oblek in srebrne pri Balkanu, Dunajska cesta, dno 13. t. m. ob 10. uri dopoldne.

Zenitna ponudba. Gospod, vdovec, ki ima primerno hišo in tudi nekoliko zemljišča, se želi poročiti z gospodino srednje starosti ali pa vdovo. Pismene ponudbe s sliko naj se pošljejo pod šifro Vdovec 893 na upravo Sloveca.

Lire in rumunski denar zamenja po najvišjem kursu zavarovalna agencija na Mestnem trgu 25, I. nadst.

Za vojno posojilo posreduje prodajo zavarovalna agencija na Mestnem trgu 25, I. nadst.

Na prodaj: omara za obešanje obleke, omara s predali, umivalnik, velika miza, polkrožna miza, nočna omarica, šivalna mizica, omarica za perilo, ogledalo, slamnata klop, vse prav dobro ohranjeno. Naslov pove uprava lista pod št. 835. Ogleda se od 10. ure do 4. ure.

Prodaja hiše s prostornim skladiščem se želi v Ljubljani, ugodna lega, zelo pripravna za kako podjetje. Pismena vprašanja pod Podjetje 899 na upravo Sloveca.

Gospodične se sprejmejo na hrano in stanovanje. Mestni trg št. 25, I. nadstropje.

Vzgojiteljico-gospodinjico izkušeno in resno, iščem za svojo družino s petimi otroki in bolesto ženo. Naslov pri upravnistvu tega lista pod št. 819.

TRGOVCI!

Ponudim vam: 50.000 metelj iz riževe slame št. 1. po 480, št. 2. po K 560 št. 3. K 640, št. 4. 730, krtace za ribanje iz riževe slame K 230. Iz pravih korenin K 7— za komad kakor tudi vse druge krtacarske izdelke. Cene franko ZAGREB. — Pošiljam tudi po pošti po povzetju. Em. Weiss i drug, Zagreb, Jurišićeva ulica 8.

Mestno županstvo v Kamniku razpisuje službo

mestnega elektrotehnika

z večletno prakso; ta mora biti za delo pri transformatorjih, javnem omrežju, kakor tudi hišnih napeljavah popolnoma izvržban. Tozadevne prošnje s pričevali usposobljenosti je do 16. svečana 1919 pri imenovanem županstvu vrožiti. Plača po dogovoru.

Mestno županstvo Kamnik, dne 29. prosinca 1919.

Dr. Benjamin Ipavc

mногоletni asistent oddelka za ženske bolezni in porodništvo deželne bolnice v Ljubljani, zadnji dve leti operater ženske in porodniške klinike profesor Ernst Wertheim-a Dunajske univerze

zopet ordinira

v Ljubljani, Turjaški trg št. 2.

MILO.

10 kg mila „DOB“ K 30— pošiljam po povzetju poštne prosto ter franko zabojček. Pri odjemu več originalnih zabojčev popust. — Dalje nudim tudi večjo množino zelo dobrega malčobnega mila ter nad 100hl hrastovih sodov. Tvrdba A. KUŠLAN, Ljubljana, Karlova cesta št. 15.

Orli pozor!

Telovadne čevlje po predpisih visoke iz pravega usnja poljubnih števil razpošilja po povzetju par po K 60—

A. Jelenc, Tržič, Gorenjsko.

VINA

Nova izbrana

K 450 (v mestu K 470) za 100 l v vsaki množini MILKO JESIH, Florjanska ulica št. 36, Ljubljana.

Potem dražba se bo prodajalo pri BALKANU, Dunajska cesta št. 33, v soboto, dne 15. februarja, 1 vagon

pralnega praška „EMONA“

in več zabojev toaletnega in pralnega mila.

Anton Cerne, graver in izdelovatelj kavčuk-Stambilijev

Ljubljana, Doornij trg 1.

Izurjene likarice

za moške srajce in likarice k strojem, se proti dobri plači sprejmejo za stalno. — Vpraša se pri Karlu Hamannu v Ljubljani, Mestni trg 8.

Knjigarniški sotrudi samostojna moč, z več letno prakso, želi primernega mesta v Jugoslaviji. Ponudbe pod L. P. 200 na upravo »Slovenca«.

Sprejme se več

:: delavcev k ledu ::

J. Zalaznik, kavarna, Ljubljana, Stari trg.

Modre galice

želim kupiti 1 vagon (100 metričnih stotov). Ponudbe z označbo cene prosim poslati na Juraj Djakovac, občinski blagajnik, špišić-Bukovica, Hrvatsko.

Živo srebro

kupuje v vsaki množini po dnevni ceni drogerija »ADRIJA« v Ljubljani, Solenburška ulica št. 5. Moško kolo je na prodaj ravno tam.

Večja množina karbida

se dobi pri BREZNIK & FRITSCH, trgovina z železnino v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 17. 5189

Gozdni tehnik-inženir

s prakso išče primerne službe. Nastop takoj. Ponudbe na upravnistvo lista pod št. 803.

Otvoritveno naznanilo.

Otvoril sem v Ljubljani na Franc Jožefovi c. št. 3 I. nadstropje

jugoslovansko krznarnico

kjer bom izvrševal vse v krznarsko stroko spadajoča dela, popravila, branitev kožuhovine čez poletje itd.

Izobrazil sem se v inozemstvu pri največjih podjetjih v Berlinu, Parizu, Lipskem in upam cenjeno občinstvo zadovoljiti s solidnim in cenim delom.

Izdolujem tudi častniške čepice po meri ter imam v zalogi prave izvirne znake za čepice, prave srbske epotele, zvezde itd. ki se dobivajo edino le pri meni

Ludovik Roth.

Cenjeno občinstvo uljudno opozarjam in pro-

sim, da mi blagovoli že sedaj podati naročila za pomlad, ker se ista pred sezono

tem skrbneje lahko izdelajo. Prevzamem tudi

vsakovrstna popravila in prenavljanja

K. Pučnik

krojaška tvrdka za dame in gospode,

Ljubljana,

Sodna ulica št. 3

Važno!

Turške srečke =

Svoječasni p.n. naročniki turških srečk, ki so prenehali ali hočejo prenehati z mesečnimi vplačili, naj v svrhu povračila vplačanih zneskov nemudoma vpošljejo zadavne prodajne listine in potrdila čez vplač zneske na:

Glavno zastopstvo srečkovnega oddelka Češke industrijalne banke v Pragi — Ljubljana, Franč. nabrežje 1.

S 1. marcem se odda: mlin v Praprečah pri Žužemberku

na štiri leta v najem. Tozadevna licitacija bo dne 23. februarja ob 3. uri popoldne na licu mesta. Odda se po previdnosti gozdarskega urada, ki sprejema tudi pismene najemne ponudbe. Pogoji leže ondi na vpogled.

Kneza Auersperga gozdarski urad v Soteski, p. Straža, Dol.

Suhe gobe

kupuje vedno in v vsaki množini

M. RANT, Kranj,

največja jugoslovanska izvozna trgovina suhih gob, ki obstoji že nad 32 let.

Podpisani naznanjam, da sem s 1. svečanom 1919 prevzel

Hotel BALKAN

(prej Nadevojoda lozn) v Celju, Gosposka ulica št. 2

Z obratom hotela se je pričelo dne 1. svečana t. Otvoritev restavracije v soboto 8. svečana.

Zagotavljajoč najboljšo postrežbo se sl. občinstvu uljudno priporoča

MILAN HEBERLE.

ANTON KOVAČIČ

tovarna peči in štedilnikov

Viš 14 in Marije Terezije c. 6

priloga zalogo krušnik peči in plošče za štedilnike ter vseh vrst sobne peči, od najprostejših do najfinejših vrst. Sprejemam tudi vložitev stene v kopalne sobe z email ploščicami kakor tudi za štedilnike. 950

Slavnemu občinstvu javljam, da zopet nadaljujem svojo elektrotehnično obrt kakor napeljava električne luči, motorjev, telefonov in hišnih zvoncev, strelovodov itd.

Makso Sartory, elektrotehnik,
Ljubljana, Zabjek št. 3.

A. Sušnik,

trgovina z železnino,

Ljubljana, Zaloška c. 21.

nudi cenj. odjemalcem svojo sedaj večjo zalogo železa, železniških šin, žice, žičnikov, pocinkane mreže za ograjo, cementa, strešne lepenke, žične vrvi, samokolnice, štedilnike, kopalne banje, peči, strnišča, sesalke, raznovrstno orodje itd. po sedaj primernih cenah, na drobno in debelo.

Vabilo na subskripcijo.

Ustanovi se v kratkem

delniška družba „Triglav“

za izdelavo žitne kave in sadnih konserv.

Delnice so po 500 kron

Vabite se, da se udeležite subskripcije in da samo prijavo pošljete na predsednika pripravljalnega odbora g. Fr. Cerarja, tovarnarja v Domžalah, znesek se bo pozneje vplačal. Ako pa hočete podpisani znesek takoj vplačati, pošljite prijave in znesek Jadranski banki v Ljubljani ali Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani.

Za pripravljalni odbor delniške družbe „Triglav“:

Fr. Cerar, M. Gostinčar, V. Jeretina.

Kupim ali vzamem v najem hišo v Domžalah,

katera naj se nahaja ob glavni cesti, pripravna za trgovino, najraje pa tako, v kateri se že obrt nahaja. — Cenj. ponudbe z navedbo lege, cene oziroma najemnine na upravnistvo „Slovenca“ pod naslovom: Trgovina. — 828

Prva kranjska vrvarna

zamore zopet postreči vrvarskim blagom cenjene odjemalce z vse vrste, izdelano iz pristne, dolge konoplje, kakor pred vojno. Cena doletena. — Zahtevajte cenik.

Se priporoča

Jvan K. Adamič, Ljubljana.